

USPS 157-580

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6116 ST CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103

Vol. LXXIV

Balandis – April 6, 1989

Nr.14

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

SAJŪDIS LAIMĖJO

Bet ką tai reiškia praktiškai?*Vytautas Meškauskas*

Nors galutinį Velykų sekmadienio Sovietijos Liaudies Deputatų Kongreso rinkimų rezultatai paaiškės tik balandžio 5 d. ar dar vėliau, kai kurias išvadas galime pasidaryti dabar. Žiniomis iš Lietuvos, ten laimėjo tik tie kandidatai, kuriuos rėmė Sąjūdis, arba prieš kuriuos Sąjūdis neišstatė savo kandidatų. Tokiu būdu į Deputatų Kongresą pateko Kompartijos bosas Algirdas Brazauskas, bet pralaimėjo Aukščiausios Tarybos pirmininkas (prezidentas) Vytautas Astrauskas ir ministras pirmininkas Vytautas Sakalauskas. O tai reiškia, kad Sąjūdis ir jo pagrindinė idėja – didžiausia įmanoma nepriklausomybė Lietuvai – turi visuotinę tautos pritarimą. Kadangi naujoje sistemoje partijos bosas turi būti kartu ir Aukščiausios Tarybos pirmininkas, partijos bosai, kad būtų išrinkti, turi būti populiarūs ne tik Kremliaus politbiure, bet ir rinkėjų pusėje. Konkrečiai kalbant, jei Brazauskas norės išlaikyti savo pozicijas, jis turi giedoti ne tik himną (ką jis jau padarė), bet ir kitas, vaizdžiai tariant, giesmes lietuviškai.

Tuo pasidžiaugę turime atsiminti, kad Lietuva tame dabar išrinktame Kongrese turės vos 42 atstovus, taigi nepilnai 2% visų deputatų. Panašiai ir kitos respublikos, kurios norėtų lygiai taip pat didžiausios įmanomos nepriklausomybės. Lietuvos deputatų svoris, jei jie visi ir galvotų panašiai, dar daugiau sumažės, kai Kongresas išrinks Aukščiausią Sovietijos Tarybą iš 524 narių, kurie faktinai savo rankose turės visą valdžią per ateinančius penkerius metus. Kiek mūsiškių pateks į tą valstybės organą? (Verta prisiminti, kad lietuviai išrinkti į caro laikų Dumą nesudarė savo vieningos frakcijos, bet glaudėsi prie kitų rusų partijų. Tiesa, apie nepriklausomybę tuo laiku dar niekas negalvojo.)

Iš viso tuos rinkimus negalima laikyti demokratiškais, tačiau jie davė progos rinkikams parodyti savo nepasitenkinimą partijos paskirtais vadais. Jelcinas, kuris buvo pavartytas iš politbiuro

nario-kandidato posto už reikalavimą paspartinti Gorbačiovo norimas reformas, surinko net 89% balsų, nugalėdamas liuksusinių limuzinų, kurie prieinami tik aukštiesiems pareigūnams, fabriko direktorių. Žodžiu, būsimieji Sovietijos politikai gavo pamoką, kad norint vadovauti reikia turėti ir valdomųjų simpatijas ir pritarimą. Jelcino išrinkimas praktiškai reiškia, kad rinkėjai pritaria tiems, kurie nori greitesnių reformų, o ne vadinamiems 'konservatyvams', kurie bijo didesnių suolių. Tokių yra dauguma politbiure, ir Gorbačiovas neturėjo jėgos juos nugalėti. Ateityje, atrodo, turėsime dvi pagrindines politines sroves: vienus, kurie nori skubių reformų, ir nesiskubinančių senų pareigūnų, norinčių išsaugoti savo privilegijas. Gorbačiovas galės tarp jų laviruoti.

Nepaisant to, Gorbačiovas dar gali būti pirmas sovietų vadas pralaimėjęs rinkimus. Žinoma, kiti rinkimai buvo aiškiai iš anksto surežisuoti ir jokių staigmenų niekas nelaukė. Bet ir dabar skaičiuojama, kad 80% visų

(Nukelta į 3 psl.)

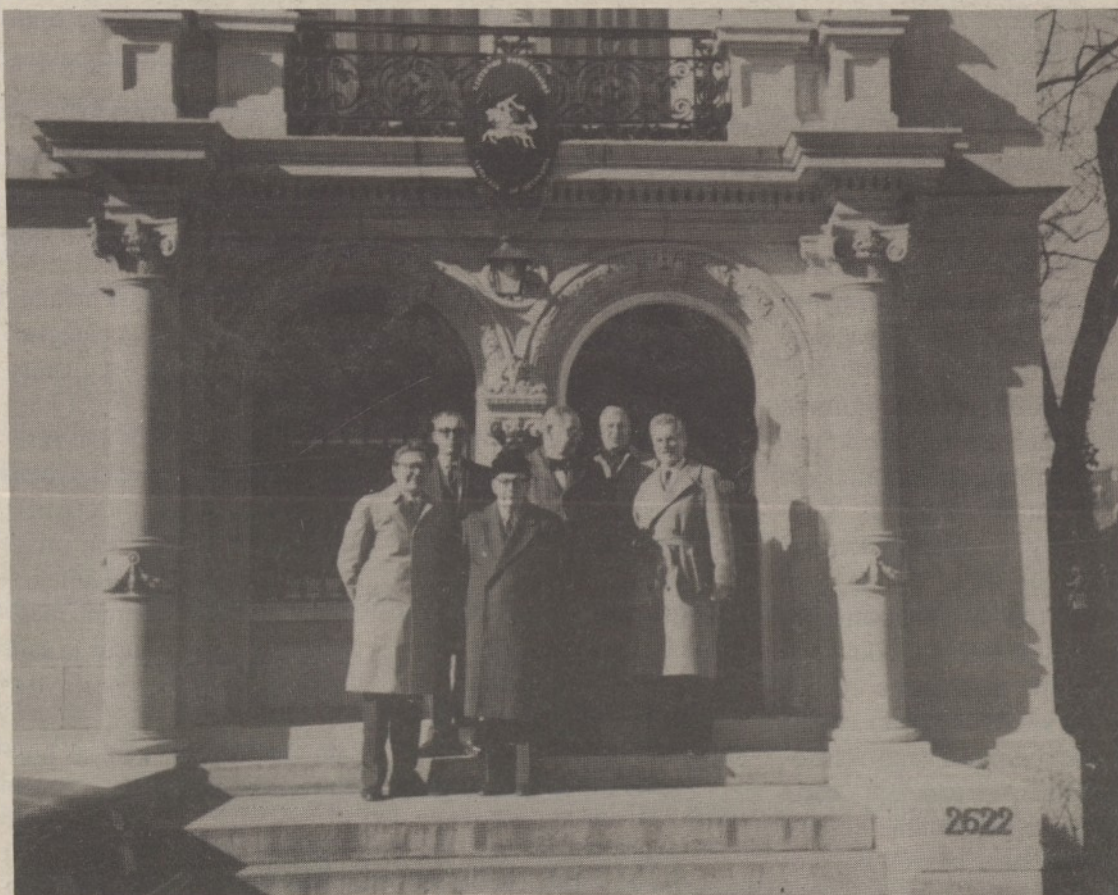
Valdas Adamkus Garbės Doktoras

Valdas Adamkus

Vilniaus universitetas suteikė garbės daktarą JAV vidurio rajono apsaugos direktoriui inž. Valdui Adamkui už jo nuopelnus Lietuvos gamtos apsaugai.

Dr. Valdas Adamkus šiuo metu yra Lietuvoje ir į Chicagą grįžta balandžio 9 dieną.

Lietuvos Diplomatinių Tarnybos narių susitikimas Washingtone š.m. sausio 21-23 d.d. Prie Lietuvos pasiuntinybės rūmų prieky stovi: kons. Vaclovas Kleiza, Diplomatinės tarnybos šefas dr. Stasys Bačkis. Antroje eilėje: Lietuvos atstovas Stasys Lozoraitis, jr., gen. kons. Anicetas Simutis, kons. Vytautas Čekanauskas ir kons. Harris Lapas.

Lietuvos atstovas dviejuose kontinentuose

**Pasikalbėjimas su Stasiu Lozoraičiu, Lietuvos atstovu
Washingtone ir Vatikane**

Po Kalėdų švenčių grįžęs iš Romos, Lietuvos atstovas Washingtone ir Vatikane apie 10 savaitių praleido JAV sostinėje, kur sausio mėn. antroje pusėje įvyko pirmasis po 20 metų Šiaurės Amerikos žemyne reziduojančių diplomatų suvažiavimas. Po to iškilmingai paminėta Lietuvos Nepriklausomybės šventė. Iš viso Lietuvos pasiuntinybės rūmuose Washingtone apsilankė apie 250 svečių.

Atlikęs visą eilę kitų reikalų, St. Lozoraitis Verbu sekmadienį išskrido į Romą, prieš tai atsakęs į "Dirvos" bendradarbio pateiktus klausimus.

• Kokie svarbiausi pareigų Washingtone ir Vatikane akcentai? Kam skiriate pirmąjį dėmesį?

– Faktinai norėčiau skirti absoliučiai lygų dėmesį ir Washingtonui, ir Vatikanui bei Romai. Abu politiniai centrai yra mums labai svarbūs ir šiuo metu įdomūs. Tačiau, tikrumoje kiek daugiau laiko skiriu Washingtonui. Gal dėl to, kad Amerikoje esu tikrai nuo 1987 metų rudens ir nuo pat pradžios buvau sau pastatęs uždavinį įgyvendinti tam tikrus projektus, kuriems reikia laiko. Be to, JAV yra toks didelis lietuvių skaičius, kad nori nenori, turi labai išsitempti, jei tikiesi su visais palaikyti bent paviršutiniškus ryšius. Tiesa, nuo šių metų pradžios Pasiuntinybėje pradėjo man nepaprastai sumaniai talkininkauti Margarita Samatienė ir Emilija Sakadolskienė. Aš mėgstu savo bendradarbiams duoti bendrus darbo nurodymus ir

leisti jiems atlikti darbą taip, kaip jiems atrodo geriausia.

Kai grįžtu Romon, bent vienam mėnesiui, reikia peržiūrėti visą klausimų kompleksą ne tik Vatikane, bet ir Romoje, – geriau sakant, – Italijoje. Dabar, sakykim, girdėti, kad italai yra susitarę su sovietais statyti Mažeikiuose ir vėl naują chemijos kompleksą, kuris kaštuos bene 230 milijonų dolerių. Mano įsitikinimu, pirmiausia šitokie fabrikai ir vėl sudarys gerą progą rusų darbininkų atvykimui, be to, terš jį ir taip tragiškai užterštą visą Baltijos sritį. Pagaliau susitarimas pasirašytas su Maskva, nors paskutiniu metu buvo kalbama apie ekonominę autonomiją. Šis klausimas yra svarbus, liečia Italiją ir vieną ar kitą jūo reikės susidomėti.

• Kaip suderinate savo tarnybos Washingtone ir Vatikane laiką? Kuriais atvejais stengiatės būti čia, pas

mus, kuriais ten – Vatikane?

– Šiaip savo laiką tarp dvejų sostinių padalinu maždaug taip, kad didesnes šventes, kaip antai Velykas ar Kalėdas, aš praleidžiu Romoje. O Washingtonan aš kartais visai specialiai atvykstu, kai yra ypatingas reikalas, pav. prezidento inauguracija arba svarbus priėmimas Baltuose Rūmuose.

• Berods, keliones atliekat savo lėšomis?

– Nelabai mėgstu kalbėti apie šiuos reikalus. Tačiau, jei kas truputį nuogąstautų dėl eventualių kelionės išlaidų, noriu pažymėti, kad išdas dėl jų nenukentėjo, nes jas pats apmoku.

• Ką galite papasakoti apie sausio 21-23 d.d. Washingtone įvykusį Lietuvos diplomatų ir konsulų, veikiančių Š. Amerikos kontinentu, suvažiavimą?

– Man atrodo, kad gerai padarėme, kad susirinkom. Pirmiausiai vienas kitą geriau pažinom. Aš tur būt buvau vienintelis, kuris visus buvau sutikęs, tiesa, išskyrus H. Lapą iš Toronto. Kartu praleisti tris dienas, padiskutuoti, aplankyti Departamentą – buvo naudinga. Be to, aišku, buvo naudinga išsiaiš-

(Nukelta į 2 psl.)

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Nauja situacija privedė prie 'contra' likvidacijos. - Bipartizaninės JAV užsienio politikos atstatymas ar prezidentūros susilpninimas?

Trys savaitės intensyvių derybų tarp Kongreso ir Vals-tybės Sekretoriaus James Ba-kerio, privedė prie bendros JAV užsienio politikos nusta-tymo Nikaragvos atžvilgiu. Apie tai pradėdami galvoti, pirmiausiai turime atsiminti, kad prezidento Reagano nusi-statymas remti Nikaragvos laisvės kovotojus iš pat pra-džiū neturėjo nei Kongreso, nei visos tautos daugumos pritarimo. Nors užsienio poli-tika aplamai paėmus yra prezidento pareiga, tik Kon-gresas gali pakelbti karą ir duoti tam lėšų. Tokiu būdu ta politika buvo pasmerkta nepasisekimui ir iš tikro pri-vedė prie didžiausios vyriausybės krizės Reagano laikais ir patraukimo teismo atsako-mybės tų jo padėjėjų, kurie bandė 'aplinkiniai keliais' paremti tuos laisvės kovoto-jus.

Per tą laiką daug kas pa-sikeitė. Jei anksčiau sovietų įsigalėjimas Nikaragvoje at-rodė mirtinas pavojus visai Lotynų Amerikai, ir tuo pa-čiu JAV-bėms, dabar – pa-aiškėjus, kad ir komunistinė sistema yra skubiai reikalinga 'perestroikos', – jau sunku įsivaizduoti to pavojaus rea-lumą. Žinoma, dar per anksti teigti, kad Gorbačiovas Nika-ragvą nurašė į nuostolius. Toji ir toliau yra remiama so-vietų ginklais ir ekonominiai. Skaičiuojama, kad tas Mas-kvai atsieina net apie bilijoną dolerių į metus. Galutiną žo-dį apie tai pasakys Gorbačio-vas balandžio mėn. apsilan-kęs Kuboje. Tačiau logiškai galvojant prileidžiama, kad šiuo metu sovietai nėra linę į naujas avantiūras užsienyje, nors Nikaragvą gali panau-doti kaip objektą mainams.

Pagal Bakerio susitarimą su Kongreso demokratais, 'contra' dar gaus 45 bilijon-us dolerių pašalpos per ateinančius 10 mėnesius, t.y. iki 1990 m. vasario mėn. turin-čių įvykti Nikaragvoje rinkimų, kuriuose bus leidžiama dalyvauti ir opozicijai. Tų pinigų tačiau negalima bus naudoti nei ginklams, nei ka-ro veiksmams. Maža to, dar šių metų lapkričio mėn. pa-galbos davimas turėtų būti nutrauktas, jei jos tęsimui ne-pritars keturios Kongreso kom-isijos.

Nors paviršutiniai gali atrodyti, kad contras bus lai-komi, taip sakant, atsargoje – galint juos panaudoti atėjus reikalui, t.y. sandinistams ne-silaikant savo pažado garan-tuoti didesnes žmonių teises

ir laisvus rinkimus, – praktiš-kai tas susitarimas yra contrų mirties dekretas.

Valstybės Sekretorius Ba-ker aiškina, kad tas sutarimas yra bipartizaninės JAV politi-kos atstatymas. Ir kaip toks nesumažina, bet sustiprina prezidento teises vesti užsie-nio politiką, nes iki šiol už prezidentūros nugaros savo atskirą lotynų Amerikos poli-tiką vedė Kongreso atstovų rūmų pirmininkas Wright, se-natorius Dodd ir kiti. Dabar JAV akyliai seks penkių Cen-tro Amerikos prezidentų su-tartą pacifikacijos ir demokra-tizacijos procesą ir, jei bus reikalas, JAV prezidentas ga-lės griebtis atitinkamų prie-monių, reikalingų tam proce-sui užtikrinti.

1989 m. Didysis Penkta-

Atstovas dviejuose kontinentuose...

(Atkelta iš 1 psl.)

kinti kai kuriuos klausimus. Jie kartais labai sudėtingi, nuolat keičiasi, nuolat įgauna kitokius aspektus. Taigi, pir-moje vietoje norėjome mes sau išaiškinti kai ką. Komunikate buvo išreikšti bendri principai, kurie buvo ir palie-ka mūsų akcijos pagrindas. Jei kas būtų norėjęs kažko detalesnio, tai tam pasaky-čiau, kad šiais laikais į visas detales nebeįmanom eiti bei reaguoti. Jei kam nors kyla koks klausimas – aš pats, ar mano kolegos, būsimę dis-pozicijoje jį išsiaiškinti. Tą mes nuolat atliekam.

• *Kaip žinia, sausio 23 d. suvažiavimo dalyviai bu-vot priimti valstybės departamente. Kokie klausimai ten buvo paliesti?*

– Pirmoje vietoje norė-jau, kad Departamentui būtų pristatyti visi JAV ir Kanado-je veikiantys diplomatai. Be to buvo reikalų, kuriuos mes ta proga aiškinomės su Depar-tamento valdininkais. Esu jiems dėkingas už parodytą dėmesį ne tik tai mums, bet ir mūsų krašto reikalams.

• *Kokia valstybės de-partamento nuomonė apie pastaruosius įvykius Lietu-voje ir apie Persitvarkymo Sąjūdį?*

– Man atrodo, kad net tiems Departamento valdinin-kams, kurie nuo seniai sekė mūsų krašto reikalus, pasku-tinieji įvykiai buvo staigmena. Maloni staigmena, kuri pakeitė jų kartais turėtas pesi-mistines nuomones apie mū-sų ateities galimumus. Dėl Sąjūdžio – jiems atrodo, kad šiuo tarpu tai yra stipriausias

dienis, kada tas sutarimas bu-vo viešai paskelbtas, yra liūd-na diena JAV užsienio politi-kos istorijoje. Geri adminis-tracijos norai nuėjo niekais, negalint jiems gauti Kongreso ir tautos daugumos pri-tarimo, nors prezidentas Rea-ganas ir po to liko asmeniškai labai populiarus ir mėgia-mas. Tai atsimintina pamoka tiems, kurie tikėjo vadinama Reagano doktina, pagal ku-rią JAV remis visus laisvės, t.y. antikomunistinius kovoto-jus. Afganistane toji doktri-na laimėjo, bet prie pat savo namų slenksčio ji pralaimėjo. Šiuo metu, kai komunizmas visur keičiasi, kai visur jo ša-lininkai pergyvena nusivylimą, labai jau sunku įpiršti kam nors mintį, kad su juo dar reikia kovoti.

judėjimas, kurio pagelba gali būt siekiami mūsų tautos di-dieji tikslai. Galutino nusi-statymo šiuo klausimu tur būt dar niekas neturi, nes jis priklauso nuo Sąjūdžio laiky-senos. Tačiau pirmasis ispū-dis tur būt pasikeitė ta pras-me, kad Sąjūdis pasirodė už-sieniui kaip nepriklausomy-bės siekiąs faktorius ir todėl juo galima daugiau pasitikė-ti.

• *Ar tiesa, kad Lietu-vos Persitvarkymo Sąjūdis, Tamstą, kartu su kitais išei-vijos lietuvių veikėjais, bu-vo pakvietęs į Lietuvą ten dalyvauti Lietuvos Nepri-klausomybės šventės minė-jimuose?*

– Taip, tiesa. Ir aš ga-vau pakvietimą atvykti į Va-sario 16 minėjimą Lietuvoje. Kodėl nevykau? Pirmiausiai aš būčiau turėjęs prašyti lei-dimo įvažiuoti į savo kraštą, kurio atstovas ir pilietis esu, sovietų ambasadoje. To, de-ja, aš nenoriu daryti. Ir tur būt nepajėgčiau padaryti. Principiniai, aš tol nevažiuo-siu į okupuotą kraštą, kol ja-me svetimieji bus tikrieji šeimininkai. Aš esu nepaprastai dėkingas už pakvietimą, ku-ris buvo ir draugiškas, ir tam tikra prasme naudingas žes-tas. Jei būtų nepaprastas, tik-rai nepaprastas reikalas, aš atsirasčiau ten, kur galėčiau būti naudingas, kaip ir kiti lietuviai.

• *Aplamai, kaip Jūs žiū-rite į sparčiai besikeičiančią padėtį Lietuvoje?*

– Vieni mūsųose visiškai užsidaro ir nemėgsta net ver-tinti to, kas vyksta okupuoto-je Lietuvoje. Tai mažuma.

■ Iš kitos pusės

Prieš kurį laiką išeiviją nemaloniai nustebino GIMTOJO KRAŠTO redaktoriaus Čekuolio isteriškas straipsnis "Kiau-lės snukis", apie palyginti smulkų incidentą Vilniaus lenkų parduotuvėje, kur kaž kas labai grubiai pareiškė savo pasi-piktinimą parašų lietuvių kalba stoka. "Big deal" – sakytu-me čia. Kol kas svetimieji daugiau gujo lietuvių kalbą negu mes. Dabar tačiau, kai rusai ir lenkai reikalaudami teisių savo kalbom sutraukė, panašiai kaip lietuviai, 80,000 žmo-nių minia, aiškėja mūsų pozicijų trapumas. Lietuvos laik-raščiuose didėja rusų ir lenkų pasipiktinimo mūsų reikalavi-mais pareiškimai. O Rukainių apylinkė *net pareikalavo ... autonomijos*. 80% jos gyventojų lenkai. Ypatingai aštriai ten įvykusiam susirinkime buvo pasisakyta prieš įsaką apie valstybinę kalbą. Pagal juos, Lietuvai reikia bent trijų viena-teisių kalbų. Vienas žmogelis susirinkime Sąjūdį net per-krištijo į Samajūdį, ir žmonės jame, anot jo, nelabai geri, gal nuo Hitlerio liko! Tai paaiškina Sąjūdžio vadų nervingumą dėl kiekvieno 'tautinio' incidento.

Stiprybės galime semtis iš istorijos. Kovojuame už savo kalbos ir kultūros teises jau ne nuo šlandien ir, atrodo, po truputį laimim. Štai kokia padėtis buvo prieš devyniasde-šimt du metus. 1897 metų VARPO Nr. 2 skiltyje 'iš svetimų laikraščių' rašoma:

"Neseniai atsiradęs maskoliškas laikraštis 'Glas-nost' (koks sutapimas! - vm) išreiškia savo nuomo-nes, kaip Maskolija turi elgtis su taip vadinamais pakraščiais. Stačiai sako, kad reikia jie sumaskol-inti. Su Azijos gyventojais nėra ką rūpintis, galima palikti liuosais, nėra jie, susitike su maskolių aug-sesne kultūra, patys jai pasiduos. Čia nereikalinga prievarta. Kas kita su vakariniais pakraščiais, tu-rinčiais savo kultūrą. Jie ilgai sumaskolinimui ne-pasiduos. Dėl to-gi susiskubinimui to dalyko būti-nai čia reikalinga prievarta ir geras kiekvienas ke-las, kuriuo sumaskolinimas paeitų skubiau. Ant pakraščių skundų prieš maskolinimą nėra žiūrė-ti. Daugiausia skundų ateina iš Lietuvos, bet Lie-tuvos negalima ne prie pakraščių priskirti: yra tai tikra maskoliška šalis, kuri tapo lenkų per prievar-tą sulenkuota, ir dabar čion turi sugrįžtimaskoliška tauta. Tai-gi maskolinimas to krašto yra teisingas ir reikalingas, nėra per tai Lietuva atsigriebs savo tikrąją tautystę."

Redaktorių nuo savęs prideda:

"Teip išrodo išsunktos minėtos laikraščio nuomo-nės. Gali dabar Maskolijoje veistis ir bėgėdžiai ra-šytojų, prielankių begėdiškiems valdžios pasikėsi-nimams, yr tam tyčia fondas Aleksandro III. Pame-nu užmanymas to fondo augo vienu žygiu su užma-nymu priežiūros auginimo kaulių viešpatystėje. Ne dyvai, jeigu du užmanymu, išaugusiu vienoje at-mosferoje, galėjo turėti viens ant kito įtakmę. Juk reikia turėti tik kaulišką supratimą gėdos, tvirtin-ningant, kad Lietuva tai buvusi Maskolija ir kad su-maskolinimas lietuvių tai sugrąžinimas jiems tikros tautystės!"

Kaip matome, palyginimo su kiau-lėmis ieškome kiek-vienu atsitikimu. Gal ir jos prieš tai protestuos?! (vm)

Kiti – ir tai labai didelė dau-guma, – žiūri į įvykius su di-deliu susidomėjimu, daro vis ką, kad padėjus mūsų kraštui ir atrodo tiesiog atgiję. Be šių įvykių, Lietuvos reikalai užsienyje būtų buvę blogoj padėtyje, kaip praityje. Be šių įvykių nebūtų buvę ga-lima pasiekti tam tikrų rezul-tatų, kurie yra labai naudingi mūsų tautos sąmonei, jos atei-ties tikslams, jaunųjų genera-cijų sustiprinimui (man be-veik atrodo, kad to jau nebe-reikia). Žodžiu, įvykiai buvo ir yra mūsų interesams nau-dingi. Nereikia tačiau galvo-ti, kad Maskvoje visi nori de-mokratijos. Gorbačiovas no-ri pagerinti, sustiprinti siste-mą, o ne ją panaikinti. Todėl Maskva stengsis įvairiais bū-dasi trukdyti mūsų kovą. Ta-čiau, dabar jau darosi aišku, kad marksistinė ideologija yra tokia gyva, kaip egiptie-tiškos mumijos, kad imperia-lizmas – labai lėtai, bet pra-deda darytis kažkoks istori-nis nesusipratimas.

Aš vistik manau, kad ir Maskvoje kažkas, kažkur ir

kažkada pradės suprasti, kad ateina laikai, kada bus daug naudingiau turėti laisvus kai-mynus, su kuriais galima san-tykiauti ir kultūriniai, ir pre-kybiniai. Su kuriais, paga-liau, bus galima kurti visiškai naują Rytų Europos politinę padėtį – naudinga visiems, net ir tolimai Amerikai, ku-riai atsidarytų didžiausios rinkos.

Reikės dar daug kantry-bės, daug ištvermės, daug pa-siryžimo ir, svarbiausia, gi-laus įsitikinimo, kad magiškų formulių istorijos išsivysty-mui mes neturime.

Train for careers in

• AIRLINES
• CRUISE LINES
• TRAVEL AGENCIES

HOME STUDY/RES. TRAINING

• FINANCIAL AID AVAIL.

• JOB PLACEMENT ASSIST.

1-800-327-7728

A.C.T. TRAVEL SCHOOL
Nat'l Hdqtrs, 4869 N. Fed. Hwy.
Pompano Bch, FL

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVA

P.O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344
6116 ST. CLAIR AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44103
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)

POSTMASTER: Send address changes to DIRVA
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. • Subscription per year \$25.00 • Single copy 60 cents.

Prenumerata metams \$25.00, pusei metų \$15.00 • Atskiro numerio kaina 60 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Kylame gyventi

Neseniai įsisteigusi Lietuvoje tautinio jaunimo sąjunga "Jaunoji Lietuva" leidžia laikraštėlį "Santara", kurio jau keli numeriai pasiekė laisvąjį pasaulį. Laikraštėlį redaguoja Paulius Vaitiekūnas, talkinamas kolegijos – Gintauto Iešmanto, Gyčio Karaliaus, Jūratės Deksnytės, Aido Pakrosnio ir Andrio Karaliaus.

Spausdiname ištrauką iš Santaros vedamojo "Kylame gyventi".

JAUNOJI LIETUVA gimė ir žengia pirmuosius žingsnius. Ji subrendo naujos kartos lūkesčiuose ir tikėjime. Lyg šventą pareigą prisimindami iš praeities vardą ir obalsį, mes stovime šventoje tėvų žemėje ir kaupiame jėgas. Turėdami kilnų ir teisingą tikslą, istorijos verpete mes turime surasti savo kelią.

Nors ieškom ir blaškomės, tačiau visi jaučiame ir matome – aušta nauja diena. Lyg nesulaikomas ir nesugrąžinamas srautas ateina pavasaris nepaisant nei metų laikų, nei valstybių sienų. Ilgai ir kankinančiai per Budapeštą ir Prahą jis grįžta iš 1940-ųjų šalčio ir mes, pakilę ištrypto Europos vieškelio želmenys, jau sapnuojame ažuolų sapnus. Nes tai – pirmas mūsų pavasaris ir gal būt vienintelis.

Nors ne vienas mūsų buvome nustoję tikėti bet kuo tikru, šiandien išvydome – nieko nėra nepajudinamo. Žodžių ir jausmų Revoliucija sugriovė baime ir nežinojimą. Mes radome savo Tikėjimą, savo Istoriją, savo Namus. Radome išbarstytus žodžius, iškirstas girias ir užgesintus žibintus. Mūsų laukia sunkus ir nepalaujamas darbas, kurio niekas už mus neatliks – reikia užgydyti žaizdas, nuplauti purvą, pakelti iš vargo ir priespaudos tėvų žemę.

Mes pavargome nuo melo ir ideologijų, pavargome nuo skambių, bet tuščių žodžių. Jaunoji Lietuva turi ne dviprasmiškai sau ir kitiems atsakyti daugybę klausimų, iš pat pradžių bešališkai pasverti ir suvokti kur mes einame ir su kuo einame.

Pirmoji atgimimo banga nusirito per Lietuvą sukeldama pasitikėjimo savimi, tikėjimo ateitimi, savo būties supratimo jausmą. Ji aptirpdė stalinizmo ledus ir nuplovė stagnacijos dulkes nuo mūsų tautos istorijos. Ir nuplovė negrąžinamai. Toji banga ne tik lyžtelėjo kadaise atrodo nepajudinamos tarybinės biurokratijos tvirtovės sienas ir paplovė ne vieną akmenį, ji sukrėtė dešimtmečiais tvirtintus jos pamatus. Šita šilta vaikų Baltijos banga atsitraukė naujam šuoliui ir kai kuriuos privertė susigūžti siūbtelėjusi žiema.

Tie paskutinių dienų įvykiai vienus stumia į gilų pesimizmą, kitus į pasvertą optimizmą. Panašu, kad tik dabar pradėdame galvoti, o tas įpareigoja būti optimistais. Gerai pamename dar visai ne senus laikus, kada mus tikino, jog entuziazmas ir užsidegimas sukūrė Tarybų šalies galybę. Su juo kvietė į mūšį, su juo kvietė į BAMą, su juo kvietė į komunizmą. Nūnai emocijos ir entuziazmas tapo kažkas nepadoraus, neišmintingo ir pavojingo ... Šiandien mums pataria jas prilaikyti darbui, siūlydami vietoj to ... realizmą! Ir reikia pasakyti, jie teisūs – reikia realizmo ir blaivaus padėties įvertinimo. Nebereikia raminančių ateities vizijų nei apokaliptinių pranašysčių – mes aiškiai išvydome: ne visuomet mums suprantami visuotiniai dėsniai galioja ir šioje šeštojoje pasaulio dalyje. Pamatėme, kad teroru, prievarta ir baime surešta imperija nebeišlaiko tempo ir metų naštos. Supuvusi viduje, nors ir skelbiasi galinga ir didinga, tikrumoje traška ir yra lyg surūdijusi statinė. ...

Istorija vėl pastatė lietuvių tautą kryžkelėje: kilti į savo laisvės dieną, ar – neradus jėgų ir išminties iškopti iš prieš 48 m. įiškastos vilka duobės, – palaipsniui blukti ir nykti iš Europos žemėlapių. ... Istorija sako vieną – jokia santvarka ir jokia ideologija negali išspręsti nacio-

Kai aš buvau mokinė Kaune, šie du žodžiai buvo mažai vartojami, nebent etiketu buvo laikomas elgesys prie stalo, kai namuose būdavo svečių. Etiketą vyriškai giminei buvo privalomas nusiėmimas skrybėlės įėjus į namo vidų, šeimininkei rankutės pabučiavimas, skrybėlės pakėlimas sutikus pažįstamus vaišiojant Laisvės alėjoje.

Visos šitos smulkmenos nebegalioja šiandien. Gal kiek stebino atvykus New Yorkan kepuruiotų vyriškių sėdėjimas valgyklose prie stalo, bet man buvo paaiškinta, kad greičiausia tie valgytojai yra žydai, kuriems neleidiama būti su atidengta galva, o nebevartojant jarmulkos – telieka išeitis likti su skrybėle.

Gyvenimas pakeitė ne tik išorines valstybių sienas. Jis pasikeitė ir valstybių viduje. Mano karta perėjo tikrai plačią etikos ir etiketo kaitos fazę. Jei seniau laikyti rankas kišenėje kalbant su žmogumi skaitėsi neišauklėjimu, tai dabar taip 'laisvai' elgiasi net valstybių galvos, o ką jau bekalbėti apie mūsų i aukštas pozicijas iškopusius veikėjus.

Etiketo žodis tapo gero-kai primirštas, bet užtat etikos žodį matome ir girdime kasdien spaudoje ir televizijoje. Diskutuojama, ar yra etiška aukštam pareigūnui vakare pasigerti, o priekaištai priklauso nuo to, kurioje pusėje žurnalistas ir pareigūnas stovi.

Dabar etikos buvimo ar nebuvimo pagrindu laikomas įstatymas – sulaužei tu jį, ar ne. Iki nuobodulio girdime tai kartojant biznio rateliuose, pulkininko North byloje, gynybos sekretoriaus apklausinėjimuose, kokaino kratų atvejuose, biržoje, teisme, abortų ir pomografijos klausimuose. Bet ir įstatymo nagrinėjimas paliekamas psichologams, socialologams, klerika-

nalinio klausimo. Jei nebus tautai namų, greitai nebus mūsų. Visa tai tėra laiko klausimas. Negelbės nei popierinė konstitucija, nei tautinė vėliava, nei bantustano teisės. Tai iš esmės ne demokratijos, ideologijos ar politikos klausimas. Tai tėra nacionalinis, tai mūsų išlikimo ir ateities klausimas.

Per vasarą mes įtikėjome neįtikėtiną – dabar turime neįtikėtiną kurti. Mums belieka dirbti taip karštai, kad joks vėjas neatvėsintų ryžto. Banga gena bangą – istorija nesustoja. Atgimimo grūdas pasėtas į jaunatvišką tikėjimą kelia naują bangą, brandina Naująją Lietuvą.

Etika ir etiketas

Rūta Kleva Vidžiūnienė

lams ir advokatūrai. Be to, jis visad gali būti pakeistas – o tada keičiasi ir etikos reikšmė.

Dabar tuo klausimu apklausinėjami žmonės net gatvėje, ką jie apie tai galvoja. O žmonės galvoja taip, kaip jiems dalyką pristato televizija. Ar kaltė yra mūsų auklėjime, Vietnamo kare, Watergate? O gal kaltos mokyklos ir naujos elgesio normos? Sakoma, Jeffersonas niekad neėmė etikos ir politikos klasių kurso, bet jis skaitė knygas, svarstė ir jų mintis diskutavo su savo draugais.

Kalbėjimas apie etiką nuveda tik į akligatvį, nes tada lieki įsitikinęs, kad esi visgi tuo susirūpinęs, kad kažką darei. Tuo tarpu garbingas elgesys vis vien lieka už uždarytų durų.

Kame yra garbingo elgesio paslaptis? Apie tai moderniška pasaulyje labai nenorima kalbėti, nes tada reikėtų kalbėti apie veiksmą, o ne apie samprotavimus. Apie religiją. Apie patį save. Apie pasisekimus, kurių siekiant nežiūrima būdų ir priemonių.

Apsižvalgai aplink ir matai visų kaimynų languose galvas palinkusias prie televizijos. Kaip gerai, kad mes augom be jos! Yra skelbiama, kad eilinis 20-tis amerikietis prie šios aparatūros jau būna praleidęs apie 20 tūkstančių valandų. O skaičiau, kad baigimui universiteto bereikia tik 5 tūkstančių, tapti inžinieriumi – tik 10 tūkstančių valandų. Arba knygų skaitymas, – kiek jų buvo galima perskaityti per tą laiką?

Sakoma, kad televizija yra narkotikas. Jei važiuoji atostogų į svetimą kraštą, tai lankai muziejus, bažnyčias, kalbiesi su žmonėmis. Čia televizija tau perduoda viską jau suvirškintą ir nereikalauja iš tavęs jokių pastangų. Veiksmas bėga greitai, nes programų rašytojai bijo prarasti žiūrovų dėmesį, bijo nuobodulio. Atsakymai į problemas paduodami trumpi ir aiškūs, padarydami galvoji- mą nebereikalingu.

Kaip tas įtaigoja elgesį, pažiūras į pasaulį ir žmones, civilizaciją, o ypač etiką ir etiketą? Į mūsų sugebėjimą savystoviai galvoti, išsireikšti, dėti pastangas ką nors atsiekti? Kaip tai atsako į senelio man kartą jaunystėje pastatytą klausimą: ką manai daryti su savo gyvenimu?

Grįžtu vėl į mokyklos vertę, nes didelę dalį gyvenimo praleidau arba suole, arba prieš klasę. Ko buvau mokinama ruošiantis tai profesijai? Nebūk nuobodi, nes prarasi mokinių dėmesį. Būk juokinga, jokia tema neužsimk per ilgai. Vertybių ska-

lė? Leisk kiekvienam surasti savąją. (Televizija sako, svarbiausia vertybė esanti krašto ekonomija, o visa kita išsispres savaime. New Yorko miesto universitetan įstoti nuo 1970 metų nebereikėjo net būti baigus gimnaziją, o Kalifornijos gimnazijose yra pilna mokinių, ateinančių į klasę su minimaliu rūbeliu, daugiau tinkamu einant į maudykles.)

Ir vėl – kur lieka etika ir mandagumas? Juos ištūmė iš visuomenės išgalėjęs "casual life style". Žodis "atsiprašau" iškrito iš žodyno, niekas pasaulyje nebėra labai svarbu ir būtina, išskyrus savęs patenkinimą. Mokyklos duoda informaciją, bet ten vengiama mokinti galvoti. Mokyklon einama ne ką nors išmokyti, bet pabūti su draugais.

Grazu buvo sekti per japonų imperatoriaus laidotuves jų žmonių elgesį, nors jau ir ten atsiranda pasišiaušėlių, ne tik išorinie, bet ir vidine prasme. Jau ir jų jaunimas veržiasi į Amerikos fantazijų pasaulį, į neatsakingumo patrauklumą. Greit ir ten mokytojas, eidamas į klasę, turės pasitraukti į šalį nuo nerūpestingai besistumdantių mokinių, nes kitaip jis atsiras pavojų būti pristumtu prie sienos. Jeigu jau laisvė, tai laisvė visur!

Ką praradome ir ką išmokome? Praradome pagarbos jausmą bet kam, mąstymo gilumą, normų reikalingumą, o gavome laisvę sutikti arba nesutikti, laisvę siekti ko nors, arba pasilikti kitų iškamšų kopijomis.

Sąjūdis laimėjo...

(Atkelta iš 1 psl.)

deputatų yra partiniai, kurių drausmė, tiesa, yra gerokai pašlijusi, tačiau dar negalima teigti, kad jie jau pasirodys nesuvaldomi. Kompartija gali dar atsigauti ir tuo atveju Gorbačiovo kuriama struktūra pagal Lenino šūkį – visa valdžia sovietams – pasirodys tokia pat tuščia, kaip ir Lenino laikais. Viską tvarkė partijos politbiuras. Jei bus grįžtama prie senos tvarkos, Gorbačiovas rinkimus bus pralaimėjęs. Kad juos laimėtų – Kongreso perrinktas prezidentu jis turėtų paskubinti kompartijos likvidaciją. Ar tam jau yra pribrendusios sąlygos?

MACHINISTS — Experienced
• Mill hand experienced on Bridgeport and Horizontal Mill.
• Gage lap hand with experience on steel/carbide.
• Surface grinders, carbide and steel.
Dawson Industries, in Warren, needs permanent employees who can read blueprints and must do own set ups. Join 50 years of experience.
13265 East 8 Mile Rd
Warren, Michi. 48021

(12-13)

Vietoj sveikinimo atviruku

Sukaktuvininkui Broniui Railai

Kazimieras Barėnas

Savo įvairiais talentais Bronys Raila tarp panašaus amžiaus vaikų pirmauja jau nuo gimnazistiškų metų. Tačiau kur jis nuo viso būrio kitų savo bičiulių, su kuriais bendravo ir bendrauja, buvo atsilikęs, tai kaip tik amžiumi. Mes vienas po kito sulaukėm po keturis penktadalius šimtmečio, vieni po to ir numirė, kiti dar gyvi tebesam ir bandom nesulūžti, o Bronys tik dabar pasivijo mus, vis toks pat darbštus, vis užimtas, toli gražu nepanašus į jokių klipatą. Taigi energijos ištekliais ir sugebėjimu, net sulaukęs 80 metų, ne viena tų vadinamųjų bendraamžių, atrodo, jis pralenkia – ir ta jo stiprybė džiugina.

Mudviejų pažintis turbūt kiek ilgesnė negu šeši dešimtmečiai. Nežinau, kurioje Panevėžio gimnazijos kalsėje tada mokiausi, kai jis atvažiavo, baigęs Ramygalos progimnaziją, bet susipažino me šiek tiek vėliau. O pirmą kartą kažkas parodė jį man šnekučiuojantį su naujais pažįstamais Nevėžio pakrantėje, tokį aukštą, ploną, dailų vaiką, kuris netrukus ėmė rodyti savo talentus ir daug kuo pirmauti, visa galva prašokdamas kitus.

Kadangi jis mokėsi toje vadinamoje realinėje gimnazijoje, kuri tuose pačiuose rūmuose turėdavo pamokas popietinėmis – vakarinėmis valandomis, tai kasdien koridoriuose nesusitikdavome. Sueidavome tik kokiuose susirinkimuose. Gimnazija visada turėjo nemažą ir nepeiktiną chorą, bet Bronys – balsingas vyras, Kaune net dainavimą paskui studijavęs, – nedalyvavo jame, nes, kai vykdavo repeticijos, jis turėdavo sėdėti pamokose. Tad ir dainuojant jį tik kartą tegirdėjau, kai gimnazijos suruošto vakaro programoje užtraukė solo. Ką? Bijau suklysti, bet bene dainą apie Haliną (OHalina, o mergina?). Ar tada jis buvo septintokas, ar jau aštuntokas? Kaip iš Bronio prasitarimų apie jaunas dienas matyti, geras balsas ir jo lavinimas pasitarnavo jam gal tik pramogoms – kaip profesiją jis pasirinko ne dainavimą, o žurnalistiką, kuri jį iškėlė į tos srities viršūnę ir dar tebelaiiko.

Iš laikraščiuose paskelbiamų žinių matau, kad jis ir Kalifornijoje mėgstą šį ar tą suorganizuoti. Toks jis buvo ir Panevėžyje. Jeigu jam jau būdavo organizacija, tai kas paskaitą jos susirinkime paskaitys? Kitų neatsimenu tokių, kurie būtų tokie drąšūs

buvę ir pasinešę pakalbėti kuria nors tema. Bronys Raila ir paskaitą paskaitydavo jau ir tada.

Bet palinkimai daugiau, ir gal tvirčiau, vedė jį kitais keliais. Dar gimnazistas jis "Panevėžio balse" išspausdino rimtų, atsidėjus parašytų straipsnių ir bene per porą to laikraščio numerių ėjusį aktualų apsakymą. Buvau tada liudininkas, kai autorius dėl to savo kūrinio ginčijosi su Paulina Žiurlyte, būsimąja profesoriene ir komisariene Girdzijauskiene. Tada jis buvo jau ir dėmesį į save atkreipęs poetas.

Baigęs gimnaziją, jis atsidūrė Kaune, o man dar buvo likę pora metų, nes vėlai pradėjau. Nors iš pirmos klasės peršokau į trečią, bet baigiau tik 1929 metais. Tada tik iš tolo mačiau kai kuriuos Bronio Railos pasiekimus. Gimnazijoje dėl literatūros jis turėdavo progos savo nuomonę išsakyti ar pasiginčyti nebent direktoriaus J. Lindės-Dobilo vadovaujamoj Meno kuopoj. Tokį vieną atsitikimą lyg pro dūmus ir atsimenu. Kazys Petronaitis paskaitė audrą sukėlusią novelę – kažkas joje buvo socialškai nešvelnaus, ir J. Lindei nepatiko, o autorius ir Br. Raila įsijungė į karštą ginčą. Rodos, pirmas ir paskutinis toks aštrus pasikeitimas nuomonėmis tada vyko toje Meno kuopoje, bent tais laikais, kai man ten tekdavo dalyvauti susirinkimuose.

Kol pats dar prisilaukia savo aukštaitiškoj sostinėj, Bronys Kaune jau dalyvavo sukurtuose sąjūdžiuose ar pats ten kūrė, buvo įsijungęs į redakcinį darbą, rašė, vertė, studijavo. Daug kur buvo pačiame veiklos sūkurėje. Pakilau ir aš į laikinąją sostinę, bet į jokių sūkurius neįsitraukiau, ir su Broniu retai kada tesusitikdavome. Paskutinį kartą turbūt matėmės 1944 metais. Svetur niekada nebuvom susitike, bet bendrauti gal ir dažniau būdavo progų negu anais gimnazistiškais metais. Mat daugiau įsitraukiau į spaudos darbą, – tada susitikdavome ir tuose pačiuose puslapiuose. Kadangi gyvenome per tūkstančius kilometrų vienas nuo kito, tai ryšį, žinoma, palaikydavome tik laiškais, kurių, vis tokių iškaltųjų, gera krūvelė yra susirinkusi, daugiausia vis iš Kalifornijos. Jis juk buvo taip pat aktyvus metraščio "Pradalgė" bendradarbis, o Nidos Knygų Klubas Londone išleido ir ketvirtą sultingų jo knygų vis literatūrinė-

mis temomis. Taigi, turėjome visokių bendrų reikalėlių.

Kaune jis kurį laiką dar buvo poetas ir baletristas. Mes, panevėžiečiai, atsimenu, su nuostaba keli būrelyje sklaidėme paskutinį "Keturių vėjų" numerį, kuriame buvo išspausdinta Br. Railos poezijos. Tik, štai, neseniai išsivežė gimnazijos baigimo atestatą, o jau "Keturių vėjų" dalyvis! Laikraščiuose ir žurnaluose ne vienas pradėjo rodytis, kiek poetinės jėgos turi. Tačiau Bronys iš karto susijo su tokiu rinkiniu, retu, tam tikra prasme revoliuciniu žurnalu, kurio dalis bendradarbių jau seniai buvo išbandę plunksnas, taigi jau gerai pakaustyti rašytojai. Ir štai jų bendrijoje lygiuojasi ir tasai jaunutis literatūros revoliucininkas, kuris šiek tiek vėliau ir eilėraščių rinkinį išleido, ir dar "Trečiame fronte" poemą spausdino, o po to išsijungė iš tos srities mūsų globos.

Negalėčiau pasakyti, ar jo apsakymas apie Juliją "Panevėžio balse" buvo pirmas didesnis prozos kūrinys. Taip pat nežinau, ar paskutinį skaičių tą, kurį kažkada išsispausdino "Naujas žodis", bet Bronys aiškiai pasitraukė ir iš beletristų, pasilikdamas dar sau teisę ir pareigą kai kada atsidėjęs, ar nors prabėgom, tarti kritišką žodį dėl kitų literatų darbų. Nemaža tos srities jo straipsnių gal tebėra išbarstyta periodikoje, bet nemaža pakartota ir tomais išleistų jo raštų puslapiuose, kartu su pluoštais atsiminimų apie atitinkamus įvykius ir žymiuosius žmones.

Taip, į tuos jau keliolika tomų išleistus Bronio Railos raštus daug kas sudėta. Juk jis svetur vienintelis toks lietuvis žurnalistas, kurio raštų šitiek knygų išleista. Rodos, ne tik svetur, bet ir Lietuvoje tokių nebuvo ir nėra. Tomais kadaise Lietuvoje buvo leidžiami A. Smetonos, Vaižganto, Penkaičio publicistiniai raštai, bet Bronys visus juos pralenkė tomų gausumu, kurie susidarė per il-

gus kruopštaus darbo metus – laisvalaikį duoklė. Ir lietuvių perka ir skaito jo raštus, net ir tais atvejais, kai nesutinka su jo mintimis. Skaitytojus traukia jo vaizdingas stilius, jo sugebėjimas niekada nenusileisti iki žurnalistinės banalybės, kuri didžiuliu procentu maitina skaitytojus mūsų periodikoje. Jo drąsa ir nenoras viską glosyti paplaukiui ar vynioti į vatą. Turbūt neapsiriksiu, kad už savo drąsiai reiškiamas mintis jis ir puolamas nepatenkintųjų būna daugiau negu kas kitas.

Jis dar vis dirba. Dar ir dirbs, nes juk yra žadėjęs dar ir atsiminimų parašyti apie savo veiklą ir apie sutiktus žmones, kurių jis savo gyvenime daug pažinojo.

Tad jam šios sukakties proga linkėjimai ir iš tolo

Londono. Linkėjimai ko? Talento, energijos Bronys nepritrūks. Linkėjimai tik sveikatėlės nuo seno panevėžiečio, Brony!

WANTED JOURNEYMEN OR 1ST CLASS SKILLED DIEMAKERS

Be able to set up work from blue prints & close tolerance. Needed — Experienced in progressive and line dies. Excellent working environment with CAD/CAM capabilities and CNC equipment. Excellent opportunity for good Diemakers. Please apply in person at: Sequoia Tool, 13222 Merriman, Livonia, MI 48150. (12-18)

TOOL DESIGNER MOLD MAKERS & TOOL MAKERS

ALSO NEEDED

PROGRAMMERS

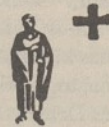
With experience in investment casting tooling. For Aero Space Industry. Top wages & full benefits.

INCA TOOLING LTD

U. S. A. DIVISION

Part of Aerospace Engineering Group
1855 EAST SHERMAN RD.
MUSGEGON, MI 49444
616-733-1913 (12-14)

Augustinians

For seven centuries a community of Catholic priests and brothers living the vision of St. Augustine "One mind, one heart intent upon God." For more information call or write:

The Augustinians

20300 Governors Hwy

Olympia Fields, Illinois 60461

(312) 748-9500

DIEMAKERS

Hawthorne Metal Products Company, a supplier of quality metal stamping, is expanding its manufacturing facilities and has an increased need for Journeymen Diemakers with experience in large panel, deep draw dies. Presses range in size up to 2000 tons and 180 inch bed. U.A.W. shop with competitive wage rate, excellent benefits in a gross oriented environment.

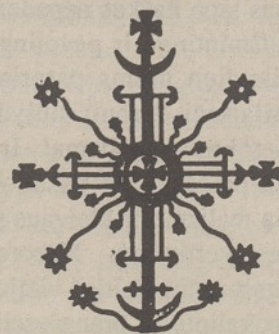
Send resume and references to Director of Human Resources.

HAWTHORNE METAL PRODUCT COMPANY

4336 COOLIDGE HWY.

ROYAL OAK, MI 48073

(12-14)

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkas J. Mažeika

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĖ — ĮSITIKINSITE.

KŪRYBA IR MOKSLAS

"Ratilio", Vilniaus universiteto folklorinis ansamblis atvyksta gastrolėm į JAV ir į Kanadą balandžio mėn. Čia Philadelphijoje, New Yorke, Bostone, Hartforde, Clevelande, Detroit, Toronte ir Chicagoje.

Prašom susipažinti su 'Ratilio'

Zita Lebedžiūtė-Krukonienė

Vilniaus universiteto folklorinis ansamblis "Ratilio" įsikūrė 1968 metais. Prisimenu, buvo pasakojama tokia istorija: važiavusi grupė Filologijos fakulteto studentų autobusu į kažin kokią ekskursiją ir dainavusi iki užkimo įvairias liaudies dainas. Kartu važiavusi ir muzikologė Aldona Ragevičienė ir pasiūliusi visiems susiburti ir įsteigti etnografinį ansamblį. Aldona Ragevičienė sutiko būti vadove. Ne visi keliauninkai atėjo į pirmąją repeticiją, bet kurie atėjo, nepalikto ansamblio iki baigė universitetą. Taip gimė bene pirmasis visoje Lietuvoje tokio tipo ansamblis.

Ansambliui teko pergyventi ne vieną sunkų išbandymą. Gal būt sunkiausias – 1973 metai. Pirmajai vadovei pasitraukus, ansamblis atsidūrė kryžkelėje. Prisime-

nu tas dienas: kad ir be vadovės, bet vistiek renkamės visi į repeticijas. Mus gąsdina: be vadovės ansambliui neįsis egzistuoti ... Nevilčiai pasiekti viršūnę, atėję vieną dieną į repeticiją, randam Laimą Burksaitienę, kuri ansamblį prikelia naujam gyvenimui.

Nuo 1977 metų ansambliui vadovauja energingoji Zita Kelmickaitė. Geriausiai bus ją apibūdinęs tautosakininkas Norbertas Vėlius:

"Kiekvieno kolektyvo sėkmė priklauso nuo vadovo intelekto, pažinties su folkloru. Zita šiam darbui pasirengusi geriausiai – ji yra šauni tautosakos rinkėja."

Sunku aprašyti ansamblio atmosferą: mes buvome vienos šeimos vaikai: dažnai išdykę ir nedrausmingi, bet nebuvo nuoširdesnių ir labiau mylinčių liaudies dainą už mus. Nes kas nemylėjo,

su mumis nepasiliko. Ansamblis nebuvo per daug lėpinamas universiteto administracijos. Kiekvieną tautinį kostiumą reikėjo prašyti išprašyti, o apie tikrą, etnografinį, nei sapnuote nesapnavom. Todėl atidarinėjom močiūčių skrynias ir vežėm atgal į Vilnių kas prijuostę, kas skarelę, kas sijoną ... *"Rinkome kaimuose drabužius, apavą (klumpes) iš močiūčių, dirdų. Juos branginome kaip relikvijas. Pašildami ansamblį, perduodavom savo įpėdiniams. Dažnai su ašaromis akyse. Tokia šilta buvo atmosfera. Po kaimus važinėdavom, po dzūkų, aukštaičius."* – prisimena Kazys Jonušas per ansamblio 20-čio iškilmes.

Tai ne dabar! Prieš keletą metų apsilankius Lietuvoje, teko vėl pabuvoti "Ratilio" koncerte. Nepažinau, kai išėjo į sceną.

– Ar tikrai čia mūsų an-

samblis? – klausiu ansamblio veteranę Lionginą Lankelytę-Gudeliene. – *Iš kur šitie ponai su tokiais gražiais drabužiais? – nerimstu gero pavydo graužiama. – Mes gi buvom tikri ubagai nuvyti nuo šventoriaus!*

– *Pasikeitė mūsų ansamblis, – linguoja galva mano draugė Liongina, – bet tik į gerą, tik į gerą.*

Kad į gerą – matau ir aš. Jau vien tik tai pamačius kuo jie groja, kankliuoja, švilpia, pučia: smuikas, kanklės, birbynės, skudučiai, lumzdeliai, švilpukai, švilpynės, ragai! ... O dainininkai! Vieną po kitos keičia dainą – tai so-

lo pagiedota, tai dueto, tai viso ansamblio. Ir žinoma, su-tartinės. O kur dar žaidimai, šokiai, pasakojimai! Profesionalai, ne kitaip! O iš tikrųjų – tik studentai, suvažiuavę iš Dzūkijos, Žemaičių, Aukštaitijos, Suvalkijos ...

Ansambliui "Ratilio" plojo Prancūzijos, Švedijos žiūrovai, Punksko lietuviai. Plojo beveik visa Lietuva. Ateikim ir mes jiems paploti. Patikėkit – bus už ką. O jei netikit manim, pasiklauskite kitų Bostone gyvenančių "ratiliokų": Gitos Kupčinskienės, Aido Kupčinsko, Perkūno Krukonio.

Broniaus Jonušo stipendija lituanistikai

Jau dvyliktą kartą skelbiama kasmetinė muziko ir kompozitoriaus Broniaus Jonušo stipendija lituanistiką studijuojančiam jaunuoliui-jaunuolei. Stipendiją įsteigė Emilija Jonušienė, norėjusi įamžinti savo vyro atminimą nors tokiu būdu – sušelpiti, padėti nepasiturinčiam studentui.

Stipendijos dydis – 1,000 dolerių. Kandidatai stipendijai gauti turi iki birželio 15 d. atsiųsti prašymą su kurio nors jaunimo ar visuomeninės organizacijos rekomendacijomis. Pirmenybė tiems, kurie aktyviai reiškiasi jaunimo ar kurioj kitoj lietuviškoj organizacijoj. Stipendijai kandidatą parinks atitinkama komisija.

Iki šiol Broniaus Jonu-

šo stipendijas gavo penkiolika jaunuolių iš įvairių Šiaurės ir Pietų Amerikos vietų; visi jie žinomi savo veikla lietuviškoj dirvoj ir visuomenės neapvylė. Praėjusiais metais stipendija teko Robertui Vitui, dabar jau įsigijusiam Ph. D., uoliai bedarbuojančiam Lituanistikos tyrimo ir studijų centre, ir Krištanavičiaus fondo tarybos ir valdybos pirmininkui. Metais anksčiau stipendijantais buvo veiklus Polikaičių jaunimas.

Prašymus stipendijai gauti siųsti: Br. Jonušo stipendija • 9927 Devonshire • Omaha, NE 68114

Skaitykit ir platinkit
Dirvą

MATAS REALTORS

505 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
(216) 486-2530

RITA MATAS

— Broker — G.R.I. — C.R.A.

Adv. VYTAS MATAS

— teisinis patarėjas

Lietuviai esame visi —
Lietuvių Fonde ar esi?

3001 WEST 59TH STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629
PHONE: (312) 471-3900
U.S.A.

LIETUVIŲ FONDAS LITHUANIAN FOUNDATION

1988 m. gruodžio mėn.

1 x \$5 Vaitkevičius Stasys, \$155.

4 x \$10 Banėnas Antanas (miręs) ir Amelija, \$1,615; Bartuškienė Aldona, \$10; Šikšninė Ona \$10; Tarulis Pulkerija, \$370.

3 x \$20 Ivaškienė Joana atm.: Ivaška Povilas, \$320; Landsbergis A. ir T. \$20; Matukas dr. Antanas, \$1,027. 97.

11 x \$25 Babickas Kazys ir Marta atm. jn.: Ošlapai, \$225; Biliūnas Roman, \$25; Burstein Norman ir Sofija, \$125; Daukantas Bladas ir Zuzana, \$450; Draugelis Arūnas ir Irena, \$125; Dulkis Anelė, \$250; Keblys Kęstutis ir Vitalija, \$425; Kasparavičiūtė Petronelė, \$425; Meilus P. R., \$25; Šulcas Leonardas atm. jn.: Zaporackas A. ir Y., \$25; Wolosenko Danutė, \$50.

1 x \$40. Navickas Peter, \$250.

9 x \$50 Bagdonas Kazimieras atm.: Bagdonas Petronelė, \$190; Dailidka Zigmąs ir Valentina, \$275; Griškus Kazys (miręs) ir Aldona, \$400; Idzelis Henrikas ir Salomėja, \$200; Jonikas dr. Petras ir Ona, \$475; Naudžiūtė Ingrida, \$100; Naujokaitis Mykolas ir Elena, \$255; X, \$550; Shoenberg Apolonia, \$50.

2 x \$70 Lelienė Staškevičiūtė Laimutė atm. jn.: Liaubienė Staškevičiūtė Danutė, \$180; Liauba Albinas VMD atm. jn.: Liauba Rimas MD, \$405.

1 x \$75 Paškus Antanas atm. jn.: Pajaujis Z. ir P. \$25 ir 3 kt. asm., \$75.

55 x \$100 Anonis Vytautas ir Danutė, \$2,300; Aukštuolis Mečys ir Genutė, \$100; Banys-Banevičius Kazimieras atm. jn.: Banevičius V. ir A., \$100; Bernotavičienė Irena Regina atm. jn.: Bernotavičius Petras, \$527; Brasauskas Balys ir Janė, \$200; Budelskis Zigmąs atm. 2-jų mirties metinių proga: Budelskienė Eugenija, \$400; Bumelienė-Ivinskytė Janina atm. jn.: Bumelis Ignas, \$500; Cibavičius Vladas atm. jn.: Cibavičienė-Cibienė Marija, \$300; X, \$900; Čyvaitė Birutė Regina: jn. Kamantas Vytautas, \$100; Čyvas Vladas ir Birutė, \$400; Daujotas Feliksas ir Jusefa atm. jn.: Slavinskas Eugenijus ir I., \$100; Durickas Stasys atm.: Durickienė Sofija, \$280; Galinis dr. Pranas atm. jn.: Holian John, \$475; Gimžauskas Kazys ir Eugenija, \$1,500; Grigas Algis P., \$100; Gruzdys Antanas ir Vanda, \$1,200; Ignatonis Jeronimas atm. jn.: Ignatonis dr. Lilija, \$2,865; Janušonis Vytautas ir Palmira, \$1,250; Jaunis Mečys ir dr. Rūta, \$1,300; Jurgutis, Danguolė ir Jurgis, \$200; Juzėnas dr. inž. Stasys, \$500; Karoblis Vytautas MD ir Antanina, \$7,600; Kasa Lithuanian Federal Credit Union (St. Petersburg Beach), \$350; Kasis Jonas A. ir Ina, \$1,100; Kasparas Pranas, \$800; Klemka Vytautas, \$100; Kulbokas Vladas ir Veronika, \$600; Markus Kazys ir Bronė, \$1,000; Medžikauskas Juozafatas ir Adolfina atm. jn.: Paliulienė Irena, \$100; Pakalnis Vytautas Alfonsas MD, \$500; Paplauskienė Veronika, \$100; Petrulis Algis, \$100; Prižgintas Vacius ir šeima, \$2,900; Raišienė Jadvyga atm. jn.: Raišys Vidmantas ir Maria, \$100; Raslavičius Polius A., MD, \$1,100; X, \$1,600; Sadonis Robert ir Emilia, \$100; Šaulys Algimantas Vincentas atm. jn.: Šaulienė Marija, \$100; Simonaitis Alfąs ir Aldona, \$200; Šiurkus Antanas ir Vladė, \$200; Skirpstūnas Jonas ir Vanda atm. jn.: Slavinskas Irena ir E., \$100; Šliažas Algis atm. jn.: Biskis Jadvyga, \$660; Sodeika Paul R., \$1,100; St. Peterburgo Pensininkų Klubas, atst. išd. A. Gesius, \$100; Urbutis Kęstutis Antanas atm. jn.: Kilius Povilas ir Rūta \$50, Maksymowicz A. T. \$50, \$752, Užgiriėnė Ina, \$600; Vaičėliūnienė Kazė, \$430; Vaikutis John P. ir Denise J., \$100; Vaišnys Juozas R. ir Elona M., \$750; Vaitkus Andrius ir Marija, \$2,700; Valeška Mary Ann: jn. Valeška Edward, \$100; Varanka Tadas ir Elena, \$500; Žiedonis Valdas ir Valdonė, \$100; Yurkstas Antanas ir Marija, \$100.

1 x \$135 Lietuvių Padėkos Paminklos Fondas: jn. Aušrotas Bronius, \$5,850.

2 x \$150 Azukas Albert J. \$650; Januškevičius Juozas ir Anelė, \$2,400.

17 x \$200 Antras Kaimas, \$400; Aukštuolis Mantas Rapolas atm. jn.: Aukštuolis Hilde R., \$3,367.38; Bortkevičius Vaitiekus atm. jn.: Burtkevičius Jonas, \$900; Galbuogis Stasys ir Monika atm. jn.: Raišys Vidmantas ir Maria, \$200; Gyls Paulius ir Birutė, \$1,000; Gedgaudas Antanas ir Jadvyga atm. jn.: Gedgaudas Walter, \$600; Kučinskas Kazimieras, \$600; LB Clevelando Apylinkė, \$2,200; Liaukienė Emilija atm. jn.: Liaukus Justinas ir Elena, \$200; Liaukus Bladas atm. jn.: Liaukus Justinas ir Elena, \$200; Liaukus Kazys atm. jn.: Liaukus Justinas, \$400; Liaukutė Albina atm. jn.: Liaukus Justinas ir Elena, \$200; Liaukutė Zuzana atm. jn.: Liaukus Justinas ir Elena, \$200; Mastis Viktoras ir Roma, \$1,000; Staškus Angelė E. \$200; Staškus Vytautas A., \$200; Varnelis Apolinaras ir Jadvyga (mirusi), \$4,100.

6 x \$300 Balčiūnas Valerijonas atm. jn.: Balčiūnienė Elena, \$1,895; Kisielių dr. Tomas ir Rita, \$1,800; Pranis Petras ir Birutė, \$2,000; Skardis Povilas ir Ona, \$1,000; Stapulionis pulk. Antanas atm. jn.: Stapulionienė Genė, \$2,010; Zoštautas Vaclovas, \$1,100.

2 x \$400 X, \$400; Bundelis Martynas atm. jn.: Bundelienė Ona, \$1,000.

2 x \$500 Balynas Placidus ir Vanda, \$1,000; Povilaitis Petras ir Anelė, \$4,000.

1 x \$720 Dabšys Aleksandras atm. jn.: Avižienis dr. Algis ir Jūratė \$100, Sutkus dr. Pranas ir Ada \$100; Viskanta V. Z. ir B. \$100, Anėlauskas Vincent \$50, Dzenkaitis J. ir B. \$50, Korius Zdislovas ir Stasė \$50, Grikinas Telesforas \$40, Gedgaudas M.

Neigiami reiškinių vyruose, augintuose pagal tradicines vyriškumo roles

(3)

Aldona Malcanaitė-Grina, Ph.D.

Pareigose, kaip 'management' patarėja, dažnai susiduriu su šiuo fenomenu. Randu, kad bet kokio profesinio lygio vyrams yra labai sunku su moterimis bendradarbiauti kaip su kolegėmis. Jie pirmiau peržvelgia jos grožį, jos moterišką priėjimą prie jų ir tik tuomet, kaip per filtrą, leidžia sau kreipti dėmesį į tai ką ji sako. Vyras mielai kalba su patrauklia moterimi visokiomis temomis, bet jei ji paliečia jiems abiem žinomą profesinę temą, jis tuojau randa reikalą viršyti jos žinias, pasirodyti autoritetu ir, gink Dieve, nedaleisti, kad ji geriau ką nors žinanti. Vienas pavyzdys tokio elgesio įvyko prieš keletą metų, smagiai šnekučiuojantis seniems universiteto laikų pažįstamiems. Jis jai kartojo komplimentus ir įvairiausiais būdais mėgino suvilioti. Tas žaidimas ėjo neblogoi iki tol, kol ji su dideliu džiugsu pradėjo pasakoti, kad rašanti knygą iš vadovavimo srities. Tuomet jisai, pamiršęs visus gražius ir meilūs žodžius, jai šovė: "O ką jau tu apie tai nusimanai?" Mat, knyga palietė jo sritį ir jis nebuvo nieko parašęs, o čia moteriškė staiga tai padarė!

Nesugebėjimas sueiti į pilnesnę žmogišką draugystę tarp vyro ir moters yra žalinga abiem. Žmonos man dažnai pasipasakoja, kaip jos trokšta artimo santykiavimo su savo vyrais. Jos nenori būti traktuojamos tik kaip šeimi-

ninkės ar meilužės. Jos nori kartu kurti šeimos pasaulį, dailintis jo gėrybėmis ir bėdom, padėti vyrui spręsti ekonominę šeimos išlaikymo atsakomybę ir turėti draugą. Jų vyrai, su manim kalbėdami, visai nesupranta ko jos nori. Jie skaito, kad jie atlieka savo pareigą uždirbdami duoną ir materialiai aprūpindami šeimyną. Reiškia – šeima nėra dalinimosi ir artimumo tvarynys, o tik rolių bei uždavinio atlikimas.

Aukštas procentas vedusių vyrų ieško malonumo ir draugystės kitose moterys, o jų žmonos kituose vyruose. Romanai išsivysto dažnai tik dėl to, kad šeimoje nėra to artimumo ir partneriai tikisi tai surasti kitur. Deja, mano klinikinis darbas parodo, kad ir ten jie to neranda. Intymumas, draugystė, artimumas ir kito supratimas glūdi pačiam savyje, o ne kitame partneryje. Vyrams yra labai svarbu peržvelgti savo elgesį ryšium su moterimis ir pradėti su jomis apsieiti kaip su pilnutiniais žmonėmis. Tokiu būdu jie gali pagaliau atgauti savo pilnateisį žmogiškumą ir atsikratyti tos amžinos baimės, kurią jiems įskiepijo visuomenė, formuodama juos į 'vyriškus' padarus. Žmonos gali savo vyrams padėti, nereikalaudamos iš jų tipiškų 'vyriško' elegeisio. Joms reikia pačioms pradėti gyventi kaip pilnateisėms ir atsiskaidyti žaisti 'moteriškus' žaidimus. Jos turi rasti drąsos

kreiptis į vyrą tiesiai, išreikšdamos savo nuomonę ir išklaudydamos vyrų nuomonės be manipuliacijos.

Šeimos vaikams yra labai svarbu būti auklėjamiems abiejų tėvų. Vieno žmogaus auklėjimas duoda vaikui labai iškreiptą pasaulėžiūrą. Dažnai vyrai, atlikdami šeimos aprūpintojo pareigas, visai atsisako auklėtojo pareigų. Jie dirba ilgas valandas, grįžę namo pavargo ir atsiskiria nuo šeimos bežiūrėdami televiziją ar bedirbdami visuomeninį darbą ir bepramogaudami. Taip elgdami jie skriaudžia ne tik vaikus, bet ir save (Lovett, 1981).

(Bus daugiau)

Mums rašo

Gerb. Redaktorium,

Kolega Vytautas Abraitis primedamas man skaitymą tarp eilučių, pats tą daro su mano, tilpusiu Dirvoj Nr. 12, laišku.

Niekur mano laiške nebuvo bandymo paneigti 'salioninių gaudų' "apie Sofiją Smetonienę" arba įrodinėti, kad Julius (trečias Antano ir Sofijos vaikas, gimė 1913 m.) Smetona buvo legaliai gimęs

Vienintelė laiško priežastis buvo paneigti nešvankius tvirtinimus apie Antano Smetonos nemoralų priešvedybinių elgesį.

Nesvarbu, kas tos žinutės autorius. Ji tilpo Naujoje Viltyje – ir ne tarp eilučių, bet pačiose eilutėse. Ši žinutė yra užgauli vienas iš didžiausių Nepriklausomos Lietuvos atstatytojų, mums taip brangiam ir trumpo Nepriklausomos Lietuvos laikotarpio pirmam ir paskutiniam Prezidentui.

Apie jį net dabartinė okupuotos Lietuvos spauda rašo su pagarba, o asmuo nepalankiai atsiliepęs skaitytojų laiškuose apie A. Smetoną, sekančiam "Gimtojo Krašto" numeryje skaitytojų atspirašo.

Čia gi, kai išsivija rengiasi minėti 45-rių metų sukaktį nuo A. Smetonos mirties, ši – niekuo nepagrįsta, – neori žinia randa vietos tautinėje spaudoje net du kartus (Naujoje Viltyje ir Dirvoje).

Toks reiškinys yra visai nesuprantamas ir nepateisinamas.

Gilia pagarba,

Birutė Smetonienė

ir V. \$25, Gily V. \$25, Pašiūra V. ir A. \$25, Remeikis Nijolė \$25, Seliukas B. ir A. \$25, Vilkas Eug. ir I. \$25 ir 4 kt. asm., \$820.

1 x \$940 Pluškonienė Kazimiera atm. jn.: Augaitytė J. \$100, Masalaitis P. ir A. \$100. Narkeliūnaitė S. \$100, Rugienius J. ir V. \$100, Rugienius L. ir A. \$100, Tamošauskas Č. \$100, Danta A. ir J. \$50, Jakas R. ir D. \$50, Kibirkštis N. ir J. \$50, Vilgalys I. ir J. \$50, Andriukas F. \$25, Dragūnas D. ir G. \$25, Gečys T. ir A. \$25, Vasys A. A. \$25, ir 4 kt. asm., \$940.

7 x \$1,000 Brizgys Vytautas, \$1,000; Citulis Jonas \$1,000; Ežerskių ir Šakėnų šeimos atm. jn.: Ežerskis Petras ir Bronė, \$1,000; Milašius Petras, \$11,000; Sagys Liudas ir Aleksandra: jn. Milašius Petras, \$1,100; Sapetka Kazimieras, \$7,500; Senuta kapt. Gediminas atm. jn.: Senutienė Liuda, \$1,000.

1 x \$1,025 Sragauskas Kazimieras testamentinis palikimas \$1,000, atm. jn.: Janušis A. ir Z. \$25, \$1,325.

1 x \$4,000 Valienė Marija atm.: Valys Vaclovas, \$10,000.

1 x \$5,000 Izbickas Vytautas, testamentinis palikimas: Izbickų Vytauto ir Felicijos T. Stipendijų Fondas, \$6,855.

1 x \$6,500 XY stipendijų fondas, \$146,500.

Iš viso \$39,205.00.

Lietuvių Fondo pagrindinis kapitalas 1988.XII.31 pasiekė 4,226,704 dol. Gautomis palūkanomis parėmė meną, lietuvišką švietimą, kultūrą ir jaunimą 2,307,586 dol.

Palikimai sudaro svarbią Lietuvių Fondo dalį. Iš viso palikimais gauta 1,124,255 dol.

Sudarykime testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui. Testamente įrašykime šį tikslų pavadinimą:

„LITHUANIAN FOUNDATION, INC., A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION, CHICAGO, ILL.“

Visi remkime Lietuvių Fondą, nes gautomis palūkanomis remiamas lietuvių išlaikymas.

CHICAGOS LIETUVIAI

Antanas Juodvalkis

MARGUČIO KONCERTAS

Margučio vadovo Petro Petručio ruošiami koncertai ar kiti renginiai pasižymi naujumu ir įvairumu. Jam pavyksta surasti ir Chicago lietuvių visuomenei parodyti dar negirdėtus ir nematytus talentus ar bekylandčias žvaigždes ir žvaigždutes.

Dviejų solisčių – soprano Jennifer Cochran Luiza (trečios kartos lietuvaite) ir mezzosoprano Aldonos Stempužienės – dainų ir operų arijų koncertas įvyko š.m. kovo 12 d. Jaunimo centro salėje, Chicagoje. Solistes palydėjo ir solo paskambino pianistas dr. Mark George.

Programą pradėjo Jennifer Cochran-Luiza, padainavusi G.F. Handelio dainą apie Lyrą ir, antru išėjimu, V. Jakubėno – Žemė kryžių ir smūtkelių, Plaukia antelė, Piemenų raliavimas, Gėlės iš šieno ir A. Račiūno – Už stalo sėdėjau. Solistė A. Stempužienė pradėjo lietuvių kompozitorių kūriniais ir padainavo: B. Dvariono – Žvaigždutė, J. Švedo – Baltos vyšnios, J. Tallat-Kelpšos – Ne margi sakalėliai ir J. Gruodžio – Saulelė raudona. Pirmos dalies pabaigai padainavo P. Tschaikowskio operos "Jeanne d'Arc" ištrauką – Sudie, miškai, o publikai plojant pridėjo ariją iš Trubadūro, šių metų balandžio 29-30 d.d. statomos operos.

Antroje programos dalyje pianistas Mark George, sklandžiai ir jautriai paskambino F. Chopino baladę ir J.

Švedo – Perpetuo. Solistė Luiza angliškai padainavo A. Coplando poemą ir G. Puccini – Musettos valsą, sulaukusį publikos dėmesio ir išsiprašė bisą. A. Stempužienė padainavo B. Kutavičiaus dainų ciklą – Avinuko pėdos.

Solistės koncertą baigė duetu, padainavusios ištraukas iš G. Puccinio operos – Madam Butterfly ir J. Offenbacho – Hofmano pasakos. Publika buvo sužavėta ir išprašė bisą. Rengėjai solistes apdovanojo gėlėmis. Pianistas Mark George buvo geras solisčių palydovas.

Koncertas buvo sklandus ir gero lygio, tik publika jau pradeda pavargti ir nepajėgia užpildyti Jaunimo centro salės. Po koncerto pabendrauome prie užkandžių kavinėje.

Kitas Margučio ruošiamas Paltinų koncertas įvyks balandžio 16 d., taip pat Jaunimo centro salėje. Tai jau bus, bene, septintas jų koncertas Chicagoje ir pritraukia pilnutėlę salę publikos. Dalyvausime.

T A U T I N I N K Ų SUSIRINKIMAS

Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos Chicago skyriaus narių susirinkimas įvyko š.m. kovo 19 d., šv. Juozapo dienoje, LT Namuose. Susirinkimą atidarė skyriaus pirm. Matilda Marcinkienė, pasveikino Juozapus ir susirinkimui pirmininkauti pakvietė Stasį Virpšą ir sekr. Antaną Gelazių, kuris perskaitė ir praėjusio susirinkimo protokolą, parašytą Noros Valiukėnienės.

Kovo 12 d. "Margučio" surengtame koncerte, Chicago Jaunimo centre, programą atliko trys clevelandiečiai. Iš kairės: pianistas Mark George, sol. Jennifer Cochran-Luiza ir sol. Aldona Stempužienė.

sio susirinkimo protokolą, parašytą Noros Valiukėnienės.

Pirm. M. Marcinkienė pranešė, kad buvo suruoštas Naujų Metų sutikimas, o dabar ruošiamasi gegužinei, kuri numatyta rugpjūčio 6 d. Ateitininkų namų soduose, Lemonte. Valdyba talkina ir kitų institucijų renginiams.

ALTS-gos pirmininkas dr. Leonas Kriaučeliūnas informavo apie Sąjungos valdybos darbus. Buvo suruoštas labai sėkmingas lituanistinių mokyklų mokytojų pagerbimas, o balandžio 9 d. įvyks prezidento Antano Smetonos 45 metų mirties paminėjimas. Programoje istorikas Vincas Trumpa, aktorė Dalila Mackialienė, muzikas Balys Pakštas. Minėjimo metu bus įteiktos premijos jaunimo konkurso laimėtojams.

Illinois valstijoje užregistruotas Lietuvių tautinės kultūros fondas, priimtas praėjusio seimo sesijoje, Daytona Beach, FL. Registracija užsietė, nes reikėjo įstatų pritaikyti valstijos reikalavimams. Dabar advokatai S. Kuprys ir V. Misiulis daro žygių gauti nuo mokesčių atleidimą. Sudaryta fondo taryba iš 9 narių, o į valdybą sutiko įeiti šie nariai: pirm. Jonas Jurkūnas, sekr. Petras Bučas ir išd. Oskaras Kremeris.

Dr. Leonas Kriaučeliūnas pakvietė narius dalyvauti Eugenijaus Kriaučeliūno vardo, 1988 metų premijos įteikime laureatui Pauliui Klimui.

Dirvos leidėjos, Vilties d-jos valdybos pirm. Vaclovas Mažeika pranešė, kad yra pradėti žygiai paminėti Dirvos 75 metų sukaktį ir pradėti piniginių vajų. Minėjimo-vajaus komitetai bus sudaromi prie kiekvieno tautinės s-gos skyriaus. Vyr. komitetas numatoma įsteigti Clevelande, Dirvos leidimo vietoje. Prieš penketą metų buvo paminėta Dirvos 70 metų sukaktis ir prarastas sėkmingas vajus spaudai paremti ir

spausdinimo priemonėms įsigyti. Spaudos leidimas nuolat brangsta, o pajamos nedidėja. Prenumeratorių ir aukų dėka, laikraščio leidimo išlaidos sumažinamos, bet jų nepakanka visiems nuostoliams padengti. Kiekvienais metais tenka ieškoti kitų šaltinių susidarantiems nuostoliams išlyginti. Sukakčių progomis norima sudaryti nors ir nedidelius rezervus, kuriuos būtų galima naudoti kasmetiniams nuostoliams dengti. Tai tik užuominos į artėjančią Dirvos 75 sukakties minėjimą ir vajaus vykdymą.

Po susirinkimo, gerkšnojant mielų skyriaus narių paruoštą kavutę su skanumynais, pasigėrėjome Lietuvos miestų ir gamtos vaizdais, parodytais Viktoro Skučo skaidrėse.

ALTS-gos Chicago skyriaus valdybą sudaro: pirm. Matilda Marcinkienė, vicepirm. Ignas Andrašiūnas, sekretorė Verutė Lenkevičienė, išd. Albina Poškienė, renginių vadoė Felina Braunienė ir narys Kazys Rožanskas.

DISIDENTAS BALYS GAJAUSKAS CHICAGOJE

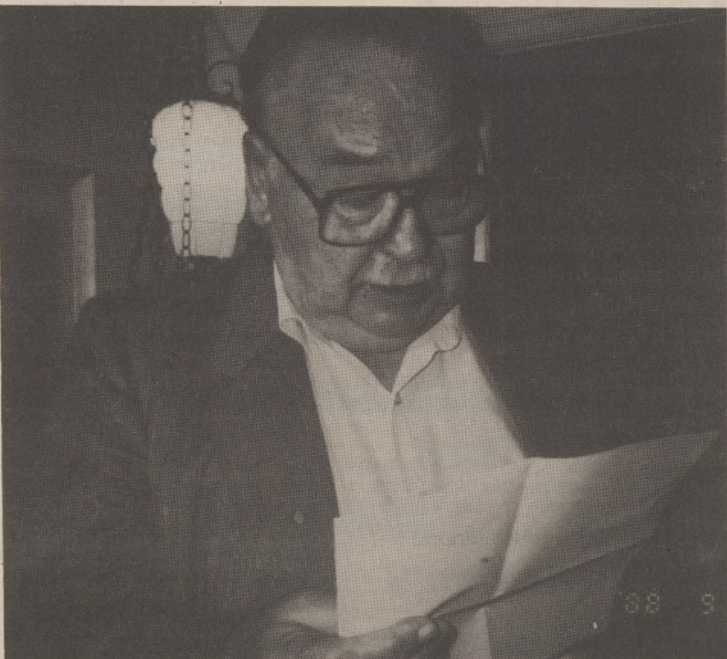
Kovo 17-20 d.d. Balys Gajauskas su žmona Irena, LB Krašto Valdybos kvietimu, lankėsi Chicagoje. Penktadienį padarė pranešimą lietuvių visuomenei, lankėsi Lietuvių Fondo metiniame narių suvažiavime ir skautų suruoštame pagerbime, apžiūrėjo lietuviškas įstaigas bei institucijas ir kovo 20 d. išskrido atgal į Santa Moniką.

L. Fondo suvažiavime pasakyta žodyje, B. Gajauskas pasidžiaugė lietuvių organizuotumu ir atliekamu darbu išlaikyti lietuvių ir atgauti Lietuvai nepriklausomybę. A. Makarui iš Hot Springs, AR. pasiūlius, suvažiavimo dalyviai sumetė 500 dol. ir Gajauskų šeimą įrašė į Lietuvių Fondą nariu. Užkandžių metu kavinėje, LB Krašto valdybos pirm.dr. Antanas

Razma įteikė Baliui Gajauskui dovaną, tūkstantį dolerių, suaukotus vakaronės dalyvių.

Grįžtančius Gajauskus Midway oro uoste palydėjo Lietuvių Fondo vadovybė – St. Baras, M. Remienė, A. Steponavičienė ir A. Juodvalkis, LB Krašto v-bos vicepirm. B. Jasaitienė ir likimo bendras Povilas Vaičekauskas (pas jį buvo ir apsistojęs). Lietuvių Fondo vardu pirm. St. Baras įteikė Trijų prezidentų medalį ir LF leidinį, o taip pat ir tarybos ir valdybos narių asmenišką 500 dol. dovaną.

Balys Gajauskas yra kuklus, draugiškas, bet kietas savo nusistatymuose ir neatsilaisdus kovotojas už pagrindines žmogaus teises ir Lietuvos nepriklausomybę. Kaip žinia B. ir I. Gajauskai atvyko kovo 1 d. ir turi vizą trims mėnesiams. Apsistojo Santa Monikoje, CA. ir iš čia lanko lietuvių kolonijas. Geros viešnagės linkime Baliui Gajauskui ir visai šeimai.

Istorikas Vincas Trumpa, iš Californijos, skaitys paskaitą Prezidento Antano Smetonos minėjime balandžio 9 d. 3 val. p.p. Tautiniuose Namuose, Chicagoje.

PREZIDENTO SMETONOS PAMINĖJIMAS

Lietuvos respublikos prezidento Antano Smetonos 45-rių metų mirties paminėjimas rengiamas sekmdienį, balandžio 9 d. 3 val. p. p. Lietuvių Tautiniuose Namuose, Chicagoje.

Programoje: paskaita — istorikas Vincas Trumpa,

dailusis žodis — aktorė Dalila Mackialienė, Sekminių ragelis — Balys Pakštas.

Ta pačia proga bus įteikiamos jaunimo rašinių konkurso laimėtojams premijos.

Didžiosios Chicago lietuvių kviečiami minėjime gausingai dalyvauti.

Kviečia Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga.

RN'S

OPPORTUNITY IN
BEAUTIFUL INDIANA
LAKE COUNTRY

\$1000.00 SIGN UP BONUS

Competitive salaries
Credit for experience
Outstanding benefits

CALL OR SEND RESUME TO:

Mary Hageman R.N.

McCray Memorial Hospital
Hospital Drive, PO Box 249
Kendallville, Indiana 46755

219-347-1100

(8-15)

MEDIUM SIZE SUPPLIER TO
THE AUTOMOTIVE
INDUSTRY SEEKS THE
FOLLOWING:

● PROCESS ENGINEER
FULL TIME & BENEFITS

Ability to process product from concept to finished part. Knowledge of large exposed auto panels a must.

CHECKER MOTORS CO. LP

2016 N. PITCHER ST.
KALAMAZOO, MICH. 49007
616-343-6121, EXT. 292

Equal Opportunity Employer (10-16)

Diskriminacija Šv. Kryžiaus ligoninėje

Antanas Juodvalkis

Šviesių ir toli pramatančių lietuvių kunigų – F. Kemešio ir A. Staniukyno rūpesčiu buvo įkurta 1914.III.19 d. Labdarių s-ga (pilnas vardas "Lietuvių Romos Katalikų Labdaros Sąjunga Amerikoje"), kurios tikslas buvo rūpintis vargan patekusių tautiečių šalpa, našlaičių, senelių ir ligonių globa. Prie lietuviškų parapijų veikė kuopos, turėjusios daugiau 1000 narių. Iniciatorių pastangomis, 1915 metais Sąjunga nupirko už 18,000 dolerių 10 akrų žemės sklypą Marquette Parko apylinkėje. Skolą baigė mokėti 1918 m. Pradžioje buvo norėta statyti prieglaudą, bet apsispręsta už ligoninę, kaip pelningesnę įstaigą. Pardavus dalį žemės besikuriančiai Šv. Mergelės M. Gimimo parapijai už 40,000 dolerių (nepasakyta kuriais metais), susidarė pradinis kapitalas ligoninės statybai. Šv. Kryžiaus ligoninės statyba baigta 1928 m. ir kainavo apie 400,000 dolerių. Ligoninę administruoti buvo pakviestos Šv. Kazimiero seselės vienuolės, kurios ir dabar, gerokai praplėstą ir vėl plečiamą, ligoninę tebedadministruoja.

Ta pati labdarių s-ga 1947 m. pastatė Orland Parke, netoli Chicagos seneliam prieglaudą "Šventos Šeimos vilą", kurios direktorium buvo kun. St. Adominas, o tvarkė tos pačios seselės kazimierietės. 1958 m. prieglauda praplėsta, pastatant naują namą, taip pat pusės milijono dolerių vertės (LE XIV t., 18 psl.).

Viskas buvo gerai, kol daugumą seselių kazimieriečių sudarė lietuvės ir administracija buvo dalinai lietuviška. Bet, keičiantis gyventojams, ligoninės administracija perėjo į kitakalbių rankas ir lietuviški ženklai pradėta išimti iš viešumos, net žodis "Lithuanian" išbrauktas iš ligoninės protokolų.

Ligoninės statytojai pasirūpino, kad pastato fronte būtų iškaltas šis įrašas: "Founded by the Lithuanian Roman Catholic Charities, 1928" ir bylotų apie lietuvių įnašą gyvenamoje aplinkoje.

Prieš keletą metų jaunųjų lietuvių profesionalų pastangomis buvo atgaivinta

labdarių veikla, įstojo naujų narių ir išrinkta nauja vadovybė, kuri ėmėsi ieškoti Labdarių – Lithuanian Roman Catholic Charities, Inc. steigimo šaknų ir teisinio pagrindo. Suprantama, kad Labdarių įsigyta nuosavybė, nors tvarkoma rinktos ar skirtos vadovybės, priklauso Chicagos arkivyskupijai.

Kol buvo gyvi steigėjai tai jie ir rūpinosi jų tvarkymu ir daugelį metų prieglaudą administruavo kun. St. Adominas, o ją tvarkė seselės kazimierietės. Kun. S. Adominui pasitraukus, lietuvių padėtis prieglaudos administravime pasikeitė ir iškilo būtinas reikalas atstatyti teisinę padėtį ir atgaivinti Labdarių d-jos veiklą. Turima žemė ir prieglaudos pastatas šiandien yra verti daugelio milijonų dolerių, nes yra arti Chicagos ir Lemonto lietuvių steigiamo centro.

Perdaug nesigilinant į praeitį, šiandien reikia gelbėti tai, kas dar galim išgelbėti ir atstatyti lietuvių teises, kokias turėjo Labdarių d-jos steigėjai. Seselės kazimierietės, tiek daug pasidarbavusios švietimo srityje, negaudamos lietuvių mergaičių prieauglio, pavirto tik grynai katalikiška institucija, o sveiką kalbės administratorės pradėjo naikinti visa kas bent ką turi bendro su lietuvių. Lietuvių pastangomis ir aukomis sukurtos institucijos – Šv. Kryžiaus ligoninė ir Lietuvių Šv. Šeimos prieglauda pradėjo į lietuvių poreikius nekreipti dėmesio. Ligoninėje nėra aukšt. pozicijose lietuvių tarnautojų, mokančių lietuviškai kalbėti, nėra lietuviškų pamaldų, nėra lietuvių menininkų darbų. Tai kelia lietuvių tarpe nepasitenkinimą ir rodo katalikių tarnautojų ar seselių menką krikščionišką meilę.

Į dr. Lino Sidrio laišką Holy Cross Hospital direktoriams, prašant į direktoriją įsileisti bent vieną lietuvi, gavo tokį atsakymą, kad čia net nemalonu kartoti, o dr. Lino Sidrio rašinį, tilpusį The Southwest News Herald, išvadino "pure garbage, racist, insulting and detrimental to the Lithuanians", ir pasirašė Richard A. Adamski, MD. Jei

keli diskriminacijos klausimai, tai jau esi rasistas. Kur logika?

Šiems ir kitiems reikams aptarti, š.m. vasario 25 d. Jaunimo Centre, Chicagoje, buvo sušauktas organizacijų atstovų ir visuomenės pasitarimas. Kvietimą pasirašė Lietuvių katalikų labdarių s-gos vykd. komiteto pirm. Linas Sidrys, MD, Illinois liet. gydytojų d-jos pirm. Edmundas Vižinas, MD, Lietuvių R.K. Federacijos Chicagos apskr. v-bos pirm. Algis Kazlauskas ir JAV LB Vidurio vakarų apyg. pirm. Birutė Vindašienė. Susirinkime dalyvavo daugelio organizacijų pirmininkai ar atstovai, spaudos žmonės ir aktyvūs visuomenininkai.

Išklausius iniciatorių pranešimus ir išdiskutavus kilusius klausimus, pritarta pasiūlymui, kad reikia rašyti laiškus Chicagos arkivyskupui kardinolui J. Bernardinui ir Holy Cross ligoninės egzekutyvinio komiteto nariams, prašant grąžinti "Lithuanian" vardą ir įvesti lietuvių į ligoninės tarybą bei aptarnaujančią personalą, grąžinti lietuviškus ženklus, šv. Kazimiero stovylą, lietuvių vėliavą ir kitus lietuviškus simbolius. Iniciatoriai paruošė laiškus pavyzdžius ir prašo, papildžius savo nuomone, pasiųsti minėtoms institucijoms.

Reikalas yra gerokai pavėluotas, bet nebeviltingas ir reikia sveikinti iniciatorius, kad nebodami nei asmeniškų nei profesinių galimų nemalonių, ryžosi ginti lietuvių teises ir bandyti atstatyti steigėjų numatytus tikslus, kuriuos nauji atėjūnai bando naikinti.

DIE SHOP FOREMAN
The Henry Vogt Machine Co. is currently seeking applicants with technical expertise in the manufacture of forging dies. The successful candidate shall be responsible for supervising the work of skilled machinists and die sinkers. Please send resume to:
Personnel Manager
HENRY VOGT MACHINE CO.
PO Box 1918
Louisville, KY 40201-1918
Equal Oppy Employer

NURSE'S LOTTO
\$1000.00 BONUS
RN'S/LPN'S
SUPER NEW PAY SCALE
LPN'S TO 11.50 PER HOUR
Evening & nights 11-7 Sunday, Thurs., no weekends. Bring this ad to earn a cash bonus.
Join our professional staff in an expanding geriatric community. Less stress in an environment committed to quality patient care.
CALL MR. FRANKLIN AT
301-531-5151
LORIEN NURSING & REHAB CENTER
6334 CEDAR LANE
COLUMBIA, MARYLAND 21044
Equal Opportunity Employer (12-13)

Medical
NUCLEAR MED TECHNOLOGISTS
Progressive growing department. Registry and licensure required. Competitive salary and benefit program. Send resume to:
HERRIN HOSPITAL
201 S. 14th
Herrin, IL 62948
EOE

1989 M. KELIONĖS Į LIETUVĄ

GEGUŽĖ		
LIETUVA IR SUOMIJA — 14 dienų: 10 d. Lietuvoje, 9 naktys Vilniuje, 2 Kaune, 1 Helsinkyje.	Kelloné Nr. 511 gegužės 11-24	\$2,109 iš Bostono ir Niujorko \$2,292 iš Čikagos
LIETUVA IR RUSIJA — 13 dienų: 7 d. Lietuvoje, 4 naktys Vilniuje, 3 Kaune, 2 Maskvoje, 2 Leningrade.	Kelloné Nr. 515 gegužės 15-27	\$2,159 iš Bostono ir Niujorko \$2,342 iš Čikagos
LIETUVA IR AUSTRIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 8 naktys Vilniuje, 3 Kaune, 2 Vienoje.	Kelloné Nr. 525 gegužės 25-birželio 8	\$2,299 iš Bostono ir Niujorko \$2,482 iš Čikagos
BIRŽELIS		
LIETUVA IR ŠVEICARIJA — 20 dienų: 15 d. Lietuvoje, 14 naktų Vilniuje, 2 Kaune, 1 Maskvoje, 1 Zūriche.	Kelloné Nr. 608 birželio 8-27	\$2,599 iš Bostono ir Niujorko \$2,782 iš Čikagos
LIETUVA IR AUSTRIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 8 naktys Vilniuje, 3 Kaune, 2 Vienoje.	Kelloné Nr. 615 birželio 15-29	\$2,399 iš Bostono ir Niujorko \$2,582 iš Čikagos
BALTIJOS VALSTYBĖS, RUSIJA IR SUOMIJA — 17 dienų: 7 d. Lietuvoje, 5 naktys Vilniuje, 2 Kaune, 2 Taline, 2 Rygoje, 2 Leningrade, 1 Helsinkyje.	Kelloné Nr. 622 birželio 22-liepos 8	\$2,699 iš Bostono ir Niujorko \$2,882 iš Čikagos
LIETUVA, RUSIJA, ŠVEDIJA IR SUOMIJA — 18 dienų: 7 d. Lietuvoje, 6 naktys Vilniuje, 2 Kaune, 2 Maskvoje, 2 Leningrade, 2 Stokholme, 1 Helsinkyje. Kelionė laivu Baltijos jūra naktį iš Stokholmo į Helsinkį.	Kelloné Nr. 627 birželio 27-liepos 13	\$2,949 iš Bostono ir Niujorko \$3,132 iš Čikagos
LIEPA		
LIETUVA IR ŠVEICARIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 2 Zūriche.	Kelloné Nr. 713 liepos 13-27	\$2,269 iš Bostono ir Niujorko \$2,452 iš Čikagos
LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA — 15 dienų: 7 d. Lietuvoje, 5 naktys Vilniuje, 2 Kaune, 2 Maskvoje, 2 Leningrade, 2 Helsinkyje.	Kelloné Nr. 717 liepos 17-31	\$2,459 iš Bostono ir Niujorko \$2,642 iš Čikagos
RUGPJŪTIS		
LIETUVA, ESTIJA IR SUOMIJA — 15 dienų: 9 d. Lietuvoje, 7 naktys Vilniuje, 3 Kaune, 1 Taline (laivu iš Helsinkio) 2 Helsinkyje.	Kelloné Nr. 802 rugpjūčio 2-16	\$2,389 iš Bostono ir Niujorko \$2,572 iš Čikagos
LIETUVA, AUSTRIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 8 naktys Vilniuje, 3 Kaune, 2 Vienoje.	Kelloné Nr. 810 rugpjūčio 10-24	\$2,399 iš Bostono ir Niujorko \$2,582 iš Čikagos
LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA — 15 dienų: 7 d. Lietuvoje, 6 naktys Vilniuje, 2 Kaune, 2 Maskvoje, 2 Leningrade, 2 Helsinkyje.	Kelloné Nr. 814 rugpjūčio 14-28	\$2,459 iš Bostono ir Niujorko \$2,642 iš Čikagos
RUGSĖJIS		
LIETUVA IR SUOMIJA — 14 dienų: 10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 1 Helsinkyje.	Kelloné Nr. 914 rugsėjo 14-27	\$2,209 iš Bostono ir Niujorko \$2,392 iš Čikagos
LIETUVA — 10 d.: 7 dienos Lietuvoje, 8 naktys Vilniuje.	Kelloné Nr. 944 rugsėjo 14-23	\$1,799 iš Bostono ir Niujorko \$1,982 iš Čikagos
SPALIS		
LIETUVA IR AUSTRIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 2 Vienoje.	Kelloné Nr. 105 spalio 5-19	\$2,159 iš Bostono ir Niujorko \$2,342 iš Čikagos
LAPKRITIS		
LIETUVA IR SUOMIJA — 14 dienų: 10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 1 Helsinkyje.	Kelloné Nr. 102 lapkričio 2-15	\$1,699 iš Bostono ir Niujorko \$1,882 iš Čikagos
GRUODIS		
LIETUVA IR SUOMIJA — Naujų metų kėlionė, 21 diena: 15 d. Lietuvoje.	Kelloné Nr. 129 gruodžio 29-sausio 18	\$1,949 iš Bostono ir Niujorko \$2,132 iš Čikagos
Kelloné Nr. 129: 16 naktų Vilniuje, 1 Maskvoje, 2 Bruselyje.	Gruodžio 29-sausio 18	\$1,949 iš Bostono ir Niujorko \$2,132 iš Čikagos

BALTIC TOURS & ORBIS
PARODO VISĄ LIETUVOS IR LENKIJOS GROŽĮ
16 d. kelionė: 6 d. Lietuvoje
7 naktys Vilniuje, 4 Varšuvoje, 2 Krokuvoje, 1 Zūriche.
Kelloné Nr. 519 gegužės 19-birželio 3 **\$2,059** iš Bostono ir Niujorko
\$2,242 iš Čikagos
Kelloné Nr. 616 birželio 16-liepos 1 **\$2,159** iš Bostono ir Niujorko
\$2,342 iš Čikagos
Kelloné Nr. 714 liepos 14-29 **\$2,159** iš Bostono ir Niujorko
\$2,342 iš Čikagos
Kelloné Nr. 811 rugpjūčio 25-rugsėjo 9 **\$2,159** iš Bostono ir Niujorko
\$2,342 iš Čikagos
Ekskursijos į Palangą ir Klaipėdą su pernaktiniais kiekvienai grupei!
Baltic Tours patarnauja sudarant jūsų artimiesiems dokumentus viešnagai pas jus.
Nuperkamos mašinos ir kitos dovanos užsienio valiutos parduotuvėse Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje.
Taip pat pradedame naują paslaugą, statant paminklus jūsų mirusiems giminaičiams Lietuvoje.
Platesnei informacijai ir kelionių lankstinukams kreiptis:

BALTIC TOURS
77 Oak St., Suite 4
Newtown, MA 02164
Tel.: (617) 965-8080

■ Detroito lietuviai

Antanas Grinius

ANTANINOS JONYNIENĖS KŪRINIŲ PARODA

Antaninos Jonynienės meno kūrinų parodos atidarymas įvyko kovo 19 d. 12 val. p. p. šv. Antano lietuvių parapijos patalpose. Į parodos atidarymą atsilankė gausiai visuomenės. ALT S-gos Detroito skyriaus pirmininkas Albertas Misiūnas parodą atidarė šiais žodžiais:

"Gerbiamoji menininke Antanina Jonynienė ir malonūs svečiai. Išeivijos dabartis reikalinga daugiau tautinės veiklos visuomeniniame gyvenime, kad atsvertume savo brolių ir sesių spontanišką tautinį atgimimą pavergtoje Tėvynėje. Tam daug būdų, kurių tarpe yra ir tautinio meno populiarinimas savųjų, ypač mūsų jaunosios kartos tarpe. Aišku, nepamirštant ir s v e timtaučių, gyvenančių mūsų aplinkoje. Malonu teigti, kad šios dienos tautinio meno puoselėtoja, mūsų lietuviško telkinio miela menininke Antanina Jonynienė savo kūriniais kasmet džiugina ne tik mus, bet gražiai atstovauja lietuvių Tarptautiniame Detroito Institute.

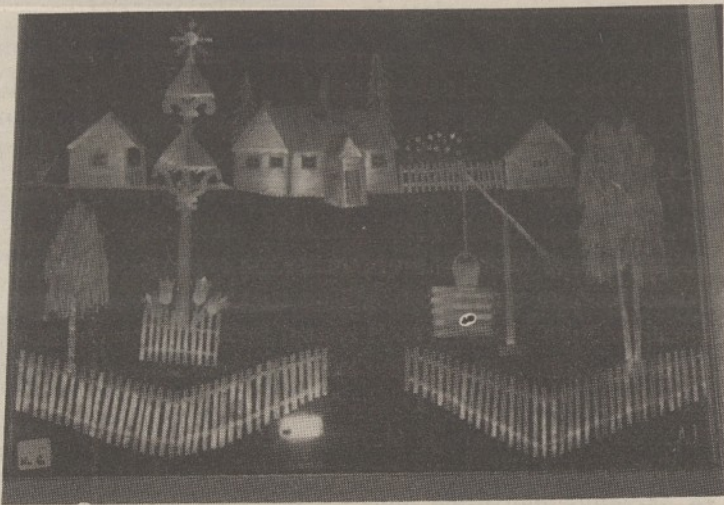
Šiandien, man maloni pareiga, kaip Tautinės sąjungos, Detroito skyriaus pirmininkui, atidarant šią parodą, pasveikinti mielą Antaniną ir palinkėti jai daug sveikų ateities metų, o jos meno darbuotėje neišsenkamo kūrybinio entuziazmo. Mieliems svečiams tariau nuoširdų ačiū už atsilankymą ir linkiu malonaus pa-

sigrožėjimo meniškų kūrinių gausa ir įvairumu. Mano, padėka priklauso ir mūsų skyriaus valdybos nariui Algirdui Vaitiekaičiui už įdėtą darbą parodos ruošoje. Ačiū jums už malonų dėmesį."

Parodoje buvo gausu šiaudinių ir gintaro paveikslų, dekoratyvinių vazų ir velykinių margučių. Pirkto žmonės paveikslus ir velykinius margučius.

RAMOVENŲ SUSIRINKIMAS

LKVS "Ramovė" Detroito skyriaus narių metinis susirinkimas įvyko kovo 19 d. šv. Antano parapijos pa-

Vienas iš A. Jonynienės paveikslų, išstatytų parodoje. B. Telyčeno nuotr.

talpose. Atidarė ir pravedė skyriaus pirmininkas Mykolas Abarius. Pasveikintas narys Juozas Leščinskas, švenčiantis vardadienį. Atsistojimu ir susikaupimu pagerbti mirę skyriaus nariai.

Pirmininkas Mykolas Abarius padarė atliktų skyriaus darbų apžvalgą.

Iždininkas Antanas Vai-

tėnas pranešė, kad metų laikotarpyje skyrius turėjo 1131.95 dol. pajamų ir 212.40 dol. išlaidų. Skyriaus kasoje yra 919.45 dol.

Skyriaus valdyba perrinkta ta pati: Mykolas Abarius — pirmininkas, Bronius Valiukėnas — vicepirmininkas, Romas Macio-nis — sekretorius, Antanas Vaitėnas — iždinin-

Dail. A. Jonynienės parodą atidarant. Iš kairės: Algirdas Vaitiekaitis, ALT D-gos Detroito skyriaus valdybos narys kult. reikalams, dail. Antanina Jonynienė ir Albertas Misiūnas, ALT S-gos Detroito skyriaus pirmininkas. B. Telyčeno nuotr.

kas, Balys Telyčėnas — valdybos narys ir St. Butkaus šaulių kuopos pirmininkas Edvardas Milkauskas — talkininkas.

"DAILĖ 89"

Lietuvių dailininkų išeivijoje jungtinės parodos atidarymas įvyko Kultūriniame centre, Southfield, Michigan, 1989 m. kovo 11 d. vakare. Ją atidarė ir įžanginį žodį tarė Akademinio Skautų Sąjūdžio Detroito skyriaus vicepirmininkas Paulius Jurgutis. Foto dailininką Algimantą Kežį pristatė ir su darbais supažindino dailininkė Danguolė Jurgutienė.

Algimantas Kežys kalbėjo apie paveikslus ir jų sąvokas, kurios ryškina paveikslų grožį ir patenkinimą žiūrovo akis. Nesvarbu ar paveikslas didelis ar mažas, brangus ar pigus, spalvotas ar be spalvos. Kiekvienas jų yra kūrinys, pilnas ne tik grožio, bet ir širdies išminties...

Buvo išstatyti 52 dailininkų įvairūs kūriniai, įvairaus grožio ir skirtingų kainų. Jų tarpe naujausius darbus matėme ir mums pažįstamų dailininkų: Edmundo Arbo, Rasos Arbaitės, Marytės Gaižutienės, Gintės Pečiūraitės ir Stasės Smalinskienės. Į parodos atidarymą atsilankė ir ją apžiūrėjo gausus būrys žmonių ir visi jie buvo vaišinami.

Parodą globojo Akademinio Skautų Sąjūdžio Detroito skyrius, dedikuojant Lietuvos knygnešiams prisiminti. Suorganizavo ir atvežė foto dail. Algimantas Kežys.

"ŠVYTURIŲ" KUOPOS VALDYBOS POSĖDIS

"Švyturio" jūrų šaulių kuopos valdybos posėdis įvyko kovo 3 d. Br. Valiukėno namuose.

Posėdį pradėjo, patiekė darbotvarkę ir pravedė ku-

pos pirmininkas Br. Valiukėnas.

Kuopos iždininkas Albinas Grigaitis nušvietė kuopos finansinį stovį, kuris yra geras. Spaudai iš kuopos išdo paskirta aukų: Draugui, Dirvai, Kariui, N. Lietuvai ir Lietuvių Balsui po \$25.00.

Pilėnų stovyklos sezono atidarymas numatytas gegužės 28 d. ir Joninių šventė Pilėnuose birželio 25 d..

Pilėnų stovykla leidžiama naudotis ir kitoms organizacijoms. Ją naudosis: Skautės "Židiniotės" balandžio 29-30 d. d. ir St. Butkaus šaulių kuopa pagal pasirinktą datą.

Albinui Grigaičiui pavesta pasirūpinti, kad būtų įvestas į stovyklą telefonas ir įtaisyti garsiakalbį.

Į kuopą priimti du kandidatai: Vitalis Šeputa ir Elena Kilikevičienė. Posėdyje dalyvavo LŠST pirmininkas Mykolas Abarius ir 14 valdybos narių.

ANTRAS KAIMAS

Kovo 11 d. Antras Kaimas, atvykęs iš Chicagos, Kultūros Centre atliko 22 įvairaus pobūdžio dalykus ir suteikė progą daugeliui linksmiai praleisti apie porą valandų.

Vaidino: Eugenijus Būtenas, Vida Gilvydienė, Jūratė Jakštytė-Landfield, Indrė Toliušytė, Edvardas Tuskenis, Arvydas Vaitkus ir Alida Vitaitė. Kaimo prievaizda Algirdas Titus Antanaitis, garsus ir šviesas tvarkė Jonas Kaunas. Programoje įrašyta: Juokingi esame ne mes, juokingas yra gyvenimas.

Veikė bufetas ir virtuvė. Atvykusieji prieš vaidinimą, per pertrauką, ir po vaidinimo galėjo atsigerti ir užkąsti.

Antras kaimas į Detroitą atvyko Lietuvių Bendruomenės Detroito apylinkės valdybos kvietimu.

Superior Savings
ASSOCIATION

MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ SANTAUPŲ INDĖLIUS

PASKOLOS TEIKIAMOS:

- namams pirkti,
- rezidenciniams ir komerciniams pastatams statyti,
- namų remontams,
- kvalifikuotų studentų mokslui

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS: Pirmadieniais uždaryta.

Kitomis dienomis nuo 9:00 iki 4:00.

Penktadieniais 9:00 iki 6:00. Šeštadieniais 9:00 iki 2:30.

Train to be a Professional

• SECRETARY

• EXECUTIVE SEC.

• WORD PROCESSOR

HOME STUDY / RES. TRAINING

• FINANCIAL AID AVAIL.

• JOB PLACEMENT ASSIST.

1-800-327-7728

THE HART SCHOOL
a Div. of A.C.T. Corp.
Natl. Hdqtrs, 4699 N. Fed. Hwy.
Pompano Bch. FL

FACTORY WORK

Recent acquisition of a New York City bindery requires us to hire an additional 12 employees for our Chesterland bindery. 40 hours a week with occasional overtime. Excellent working conditions. Nine paid holidays. Vacation pay. Attendance bonus. Production bonus. No experience necessary. Apply in person between 9 A.M. & 4 P.M. Mon.-Thurs.:

GENERAL BOOKBINDING CO.
8844 MAYFIELD ROAD

CHESTERLAND, OH

Pasaulio pabaiga

Vladas Vijeikis

Mano draugas Florijonas šį vakarą buvo blogoje nuotakoje. Kai kurie kalbos žinovai ims ginčyti. Sakys, kad reikėjo parašyti 'Florijonas buvo blogai nusiteikęs'. Kitas vėl ims iki pamėlynavimo aiškinti, kad Florijonas buvo be nuotakos. Tegul jie sau. O faktas mažai ginčytinas, kad mano draugas Florijonas nevisai gerai jautėsi. Kas jam tą prastą savijautą sukėlė? Čia ilgas klausinėjimas ir visai bereikalingas. Todėl, kad reikalas sukinėjasi ne apie nuotakas, bet apie rimtus reikalus.

Florijonas sako:

— Ar tu girdėjai apie pasaulio pabaigą?

— Apie pradžią labai aiškiai katekizme parašyta. Bet apie pabaigą mažai teko išgirsti.

— Menkai apsišvietęs. Pabaiga bus. Ir labai dramatiška. Daug blogiau negu pradžia.

— Iš kur tu tą Florijonai, išpaišei?

Neatsakė. Įpylė į stiklinę iš bonkos. Dramatiškai pakėlė bonką į viršų ir sako:

— Matai tą bonką?

— Matau.

— Kiek čia liko?

— Nedaug.

— Matau, kad esi protaujantis žmogus. Tad įtempk visas savo smegenų gyslas ir pasakyk, kiek dar truks, kad šios bonkos turinys ištuštėtų?

— Nedaug bonkoje belikę. Dar gal porą įpilimų ir reikės naujos bonkos.

— Aha! Supratai! O kas jeigu nėra kitos bonkos? Iš kur tu pilsai?

Florijonas ėmė mojuoti pustuštę bonką virš savo galvos taip intensyviai, kad buvo pavojaus jog gali sudužti į mano makaulę.

Nusiraminau, kada Florijonas padėjo pagaliau bonką ant stalo ir ėmė ramiau aiškinti.

— Matai, bonka tuštėja. Taip mūsų pasaulis. Ėdam viską ką nutvėrę, negalvojame, kad ateis laikas kai paskutinį grūdėlį surysim.

O kas tada? Medžius kertam be atodairos. O ateis laikas, kad ir grabui lentos nebeliks. Paukščius naikina. Dar žvirbliukų liko. Bet ir tuos išnaikinsim. Tik televizijoje, kaip didžiausią retenybę rodys. Kai kuriuos gyvulius taip išmedžiojome, kad tik zoologijos sode viena kitą gali pamatyti. O žmonių nenyksta nei kiek. atvirkščiai, daugėja. Tai kur jie visi dės? Ir dabar jau sunku autobuse vietą gauti. O kas toliau? Automobilais važinėjam kaip patrakę. Siurbiam alyvą iš žemės, lyg ji niekad nepasibaigtų. Gal prieš tūkstantinę metų taip ir galvotų. Bet dabar apšvietos amžius, ir glušui ir be kompiuterių aišku, kad viskas turi savo dugną. Tuščią dugną, kaip ši bonka.

Florijonas prisipylė iš tuštėjančios bonkos ir užgiedojo labai griaudžiu balsu:

— Ateis diena sūdna ana, pavers žmones į peleną. Ar girdėjai tokią giesmę? Čia iš senos kantičkos. Matau, kad raukai. Kirčiai netaip sudėlioti. Bet turinys pranašingas. Ar pavirsi į pelenus ar kitą kokią medžiagą, kas numatys. Bet aš galiu lengvai išpranašauti, kas atsitiks kai išsiurbisime iš žemės paskutinį alyvos lašelį. Štai tau akivaizdus paveikslas. Matai, kad tavo automobilio benzino rodyklė pavojingai žemai nusviravo. Sustoji gazolinio stotyje, mosteli ranka ir sakai: pripilk iki viršaus. Žinoma tą sakai angliškai, nes lietuviškai tie stočių prižiūrėtojai dar neišmoko. O tas vaikinys sako: 'Nebeturime gas ir niekad jau nebeturėsime. Gal norite pieno, o gal Coca Cola. To dar turime.' Žinoma tą viską jis sakė angliškai, kaip jau minėjau. Ir kas toliau daryti? Sėdėk savo neveikliame automobilyje, stumk ar trauk, bet kiek tau jėgos užteks? Vienintelė išeitis grįžti prie arklio, kuris tūkstančius metų bet kokią judėjimą ant savo pečių vežė. Bet ir ark-

lių nebėra. Arba suvalgėme arba šiaip patys, paniekinančioje aplinkybėje pakliuvę, išnyko. Na, ir kas toliau? Reikia nuvykti paminėti tavo gero draugo kažin kelių ar keliasdešimt metų sukaktuves, o automobilis nei iš vietos. Kol nužingsniuosi apie šimtą mylių jis jau kitas sukaktuves švęs.

Florijonas labai nuliūdo. Nuleido galvą ir atrodė tuoj pravirks ir varvins ašaras į pustuštę stiklinę. Aš ir pats buvau prie ašarų, bet dar iškrapščiau vieną kitą padrašinanti žodį.

— Florijonai, nenusimink. Per tiek visokių baisenybių persiritome. Ar atsimeni paskutinį karą? Baisus dalykus. Bet pergyvenome. Tai pergyvensime ir pasaulio pabaigą. Nesibaigs taip graudžiai, kaip ši bonka pasibaigė.

Florijonas pralinksmėjo.

— Žinai, aš tam labai aktyviai rengiuosi. Daug geriau negu mūsų politikieriai, kurie pakliūva į keblią padėtį ir paskui negali išsinarplioti. Aš labai puikiai numatau ateitį.

Florijonas pasilenkė, ir gerokai pagrabolijęs po sofa, ištraukė naujutėlę bonką.

Regėdamas tokius Florijono veiksmus, labai susijaudinau ir šuktelėjau:

— Florijonai, jeigu tavęs neišrinks Bendrojo mėsos pirmininku, aš steigiui ant rą, trečią, ketvirtą, kol tu pasieksi savo užtarnautą vietą!

Čia pasirodė Florijonienė, kuri turi įgimtą gabumą apsiereikšti jai visai nereikalingoje valandoje.

— Tai ir vėl?

— Poniute, mes čia sprendžiame apie pasaulio pabaigą. Kokia jūsų nuomonė, — pabandžiau įsiterpti.

— Pasaulio pabaiga toli ar netoli, — autoritetingai pareiškė Florijonienė, — bet šiam individui jau už kampo. Čia ji parodė pirštą į Florijoną, kuris ir taip jau buvo stipriai nublukęs. Va, kai aš sustosiu skalbti jo kelnes, marškinius, kojines ir kitokius apvalkalus, kai aš sustosiu virti pusryčius, pietus, vakarienę, kai aš nebešluosiu grindų, kai neplausiu indų, kai pirksiu kailinius už desėtką tūkstančių, kai vaišinsiu savo buvusią meilę, atvažiuojančią iš Lietuvos, kai aš teigiamai atsakysiu į mano gerbėjų nevisai moralius pasiūlymus, tada bus pasaulio pabaiga. Ne visiems, bet šitam tipeliui, tikrai. — Čia ji labai aiškiai nurodė mano draugą Florijoną, kuris jau buvo paveik palindęs po sofa.

Tokio vaizdo paskatintas nutariau, kad pasaulio pabaigos man reikia laukti

Akt. Henriko Kačinsko plokštelės išleidimo proga susitiko bičiuliai: Laisvės Varpo vedėjas Petras Višcinis, Regina Petrutienė ir rašytojas Antanas Gustaitis.

A. Petručio nuotr.

BOSTON

RENGINIAI

• Balandžio 9 d. Fontbonne Accademy, 930 Brook Rd., Miltone Vilniaus universiteto folklorinio ansam-

kur nors kitur. Tad greit atsi sveikinęs išskubėjau. Važiudamas namo nepri-trukau benzino, pakelėje mačiau žvirblių ir net vienas kitas karvelis per kelią norėjo nužingsniuoti. Tad manau, kad pasaulio pabaiga nebus rytoj.

CHORINĖS KULTŪROS KONFERENCIJA

Kovo 31 d. Klaipėdoje prasidėjo Mažosios Lietuvos lietuvių ir išeivių chordinės kultūros konferencija. Joje bus apžvelgtas mažlietuvių muzikos auklėjimas XVI-XIX a.a., muzikos mokyklų veikla ir dainų švenčių istorija. Bus susipažinta su lietuvių emigrantų muziką — Kazimiero Banaičio, brolių Broniaus ir Motiejaus Budriūnų, Jeronimo Kačinsko, Alfonso Mikulskio ir Juozo Žilevičiaus — gyvenimu ir kūryba.

Iš JAV yra atvykęs chorų dirigento, kompozitoriaus Stasio Šimkaus sūnus, Algis Šimkus. Jis skaitys pranešimą apie Š. Amerikos lietuvių dainų šventes.

EKSPEDICIJA Į VORKUTĄ

Trisdešimties asmenų grupė iš Vilniaus išvyko į Rusijos šiaurėje esantį Vorkutos miestą. Ji lankys vietas, kuriose buvo apgyvendinti Stalino laikotarpyje masinėse deportacijose ištremtieji lietuviai. Ekspedicija fotografuos ir filmuos, užrašinės dar ten tebegyvenančiųjų atsiminimus, bandys surasti masinius lietuvių tremtinių kapus.

Vorkutoje tebegyvenan tiems lietuviams vežama nau jausių knygų ir dokumentinių filmų apie permainas Lietuvoje. Ekspedicijos metu tikimasi surinkti daug svarbios informacijos apie stalinizmo įvykdytus nusikaltimus.

blo "Ratilio" spektaklis, po kurio So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos patalpose susitikimas su ansambliu.

• Balandžio 23 d. šv. Petro lietuvių parapijos South Bostone metinis banketas Lantana restorane Randolphe.

• Gegužės 7 d. 3 val. po pietų Laisvės Varpo pavarinis kultūrinis renginys, kuriuo minima Laisvės Varpo veiklos 35-rių metų šakotos veiklos sukaktis. Tai bus So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos trečio aukšto salėje. Programą atliks "Antro kaimo" teatro kolektyvas iš Chicagos.

PROTOTYPE MOLD MAKER
Must have minimum 3 years experience.
Also CNC OPERATOR-PROGRAMMER — 3 years experience. Steady work. Good benefits. Apply in person.
Neumann Engineering & Mfg., 32700 Industrial Ave., Madison Hts. Mich. S. of 14 Mile, 1 blk. W. of Dequindre.

MILLWRIGHT/VALVE TECH
Applications being accepted for the immediate and continuing need for quality Millwrights/Valve Technicians. Nuclear power plant outage or USN MM or BT experience preferred. National travel / nuclear security clearance involved. Minimum of 5 years hands on experience required for consideration. Excellent pay per diem, travel and benefits offered. Call Chip at 1-800-444-9553 or 804-486-8182.
FURMANITE AMERICA, INC.
EOE/AA (12-14)

RADIOLOGY TECHNOLOGIST

Immediate opening for a full time Radiology Technologist to work 8 a.m.-4:30 p.m. in our Radiology Dept. Qualified candidate must have certification from accredited program. We offer competitive salary and excellent benefits including dental insurance. Memorial Hospital is a 264-bed acute care community hospital. Our department performs a variety of procedures including mammography, nuclear medicine, CT, ultrasound, special procedures, fluoroscopy and general, portable and OR radiography; in addition, we will be adding therapeutic radiation treatment when our \$2.5 million oncology center is finished in July of 1989. Interested applicants contact Robbin Cornett, Assistant Personnel Director.

Memorial Hospital
of Martinsville & Henry County

320 Hospital Dr.
Martinsville, Va. 24115
703-666-7474
EOE

ELECTRICIANS — Metal recycling operation seeking Electrician with mechanical aptitude to maintain yard equipment with high voltage, a/c/d/c troubleshooting, repairs and servicing of motors, switch gears, and some hydraulic experience as related to electricity. Excellent opportunity with expanding company. Over 40 years in Richmond and Tidewater. Good benefit package. Apply call or write to: Mr. Fred Berman

PECK CO.
3220 Deepwater Terminal Rd.
Richmond, VA 23234
804-232-5601

(8-17)

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

Atvyksta 'Ratilio' ansamblis...

'Ratilio' ansamblietės. Iš Lietuvos atvykstančio "Ratilio" ansamblio koncertas bus 1989 m. balandžio 15 d. 7:30 val. vakare, Dievo Motinos parapijos salėje. Rengėjai – Čiurlionio Ansamblis – kviečia Clevelando lietuvius tapti šio koncerto rėmėjais nors ir maža auka. Dėl bilietų skambinti Aušrai Babickienei 531-9329, arba Vladui Plečkaičiui 531-3474

SUSITIKIMAS SU RATILIO

Balandžio 15 dieną, po Ratilio ansamblio koncerto, Čiurlionio ansamblis ir Lietuvių klubas Vilniaus universiteto dainininkams rengia vaišes Lietuvių namų salėje – apie 10 v.v. Visi lietuviai kviečiami tose vaišėse dalyvauti ir asmeniškai susitikti su Vilniaus universiteto jauniu. Sekmadienio rytą jie iškeliauja į Detroitą.

Asmenys, kurie norėtų drauge su svečiais vakarieniauti Lietuvių salėje, prašomi iš anksto įsigyti vakariinės bilietus Lietuvių klube tel. 531-2131, pas Aušrą Babickienę tel. 531-9329, ar pas Vladą Plečkaitį tel. 531-3474. Vakariinės kaina \$10 asmeniui. Kiti, kurie norės tik susitikti ir pasikalbėti su svečiais, bus įleidžiami veltui.

• **ALGIMANTAS GRINTALIS**, skulptorius ir tapytojas, iš Baltimorės atvyksta į Clevelandą ir š.m. balandžio 8 d. 7 v.v. Dievo Motinos parapijos salėje bus atidaryta jo gintaro darbų paroda. Jis yra baigęs Baltimore Politechnic Institute ir taip pat studijavo meną Columbia Institute of Art. Bakalauro ir Magistro laipsnį įsigijo University of Maryland. Jo parodos vyko įvairiose Amerikos ir Europos vietovėse.

Trumpą dainų progra-

mą atliks Regina Puškorienė ir Kristina Zubrickienė, sesės skautės iš Detroito.

Vyr. skaučių Židinyš maloniai kviečia Clevelando visuomenę į tą vakarą gausiai atsilankyti.

PASIKEITIMAI LIETUVIŲ KLUBE

Lietuvių klubo ir Lietuvių namų verslo administracijoje įvyko svarbių pakeitimų. Klubo ir namų menadžerė pakviesta Teresė Stasaitė-Parello, kuri naująsias pareigas pradėjo eiti kovo 27 dieną. Ji yra kulinarijos specialistė, kurios profesinė patirtis labai svarbi Gintaro valgyk-

Pabaltiečių tarybos Clevelande surengtos Žmogaus teisių konferencijos pietų pertraukos metu įvyko Pabaltiečių jaunimo sandraugos susirinkimas. Stovi iš kairės: Paulius Alšėnas, Balys Gajauskas, Darius Sužiedėlis, Edas Klimas ir Rimas Aukštuolis. Sėdi: Viktoras Nakas, Ginta Palubinskaitė. Daivos Blynaitės nuotr.

lai, klubo operacijoms ir įvairiems parengimams Lietuvių namų viršutinėje salėje.

Teresė Stasaitė-Parello komplektuoja štabą, atlieka inventorizaciją ir, drauge su klubo ir namų direkcija, ruošia naujus verslo planus. Tikimasi, kad mėnesio laikotarpyje jos vadovybėje bus paruoštas naujas menu Gintaro valgyklai ir banketams Lietuvių namų salėje, tiekiami aukštesnės kokybės valgiai, pagerinti patarnavimai svečiams.

NAUJĄ VADOVYBĘ

Lietuvių namų bendrovės ir Lietuvių klubo direktoriai išsirinko naują administracinę vadovybę: pirmininkas Juozas Stempužis, vicepirmininkas Romualdas Bublys, protokolų sekretorius Vladas Plečkaitis, finansų sekretorė Virginija Juodišytė, izdininkas Vytautas Sniečkus, parengimų vadovė Jadvyga Budrienė, akcijų sekretorius adv. Egidijus Marcinkevičius ir klubo narių sekretorius Vytautas Jokūbaitis.

Lietuvių klubo patikėtinių taryba, įvertindama Romualdo Bubljo dešimties me-

tų vadovavimą Lietuvių klubui ir Lietuvių namų bendrovei, pareiškė jam padėką ir įteikė klubo nario auksinį bilietą. Klubo beveik septyniadešimties metų veikloje, tik trylika direktorių yra gavę aukso bilietus.

KANDIDATŲ Į MERUS DEBATAI

Clevelando moterų lyga šiais metais rengia kandidatų į mero vietą dvejus debatus, kurių koordinatorė bus Gražina Kudukienė. Plain Dealer laikraščio leidėjas Thomas Vail sudarys komisiją, kuri klausinės kandidatus.

• **Jaunimo Sąjungos** politinis seminaras įvyks š.m. balandžio 14-16 dienomis Washington, D.C. Bus apžvelgta dabartinė Lietuvos padėtis ir svarstoma, kaip

Amerikos lietuviai jaunieji profesionalai galėtų efektingai padėti Lietuvai.

Gintautas Gaška organizuoja kelionę į seminarą. Norintieji vykti prašomi jam skambinti tel. 486-0063 (vakarais).

FULL TIME - PART TIME - CASUAL POSITIONS

Hamlet Manor Nursing Home is in need of the following personnel: cook - with some experience or 'in training'; dietary assistants - experience helpful but not required; nursing assistants - experience helpful but not required; R.N.s and L.P.N.s - 8-12 hour shifts available. Apply in person • Hamlet Manor • 150 Cleveland Street • Chagrin Falls, Ohio • between 9:00 AM - 3:30 P.M.

MECHANICS/MACHINISTS

Needed for set up and maintenance of Stamping Press operation need quality individuals. Good salary plus benefits. Call 201-641-9217. (10-16)

Taupa

Lithuanian Credit Union

Lietuvių Kredito Kooperatyvas

767 East 185th Street

Cleveland, Ohio 44119

(216) 481-6677

Įsikūręs Nuosavuose Namuose

Taupykite ir Skolinkitės vieninteliame lietuvių kredito kooperatyve Ohio valstijoje.

Darbo Valandos:

Antradieniais--ketvirtadieniais nuo 9:00--4:00 p.p.
Penktadieniais nuo 9:00--6:00 v.v., Šeštadieniais nuo 9:00--3:00 p.p.
Sekmadieniais nuo 11:00--12:00 p.p. (DMNP parapijos patalpose)

Visi Bankiniai Patarnavimai

Mokame Aukštesnius Nuošimčius Už:

Taupymo Skaitytas, Certifikatus, IRA, Čekių Skaitytas, ir t.t.

Skoliname Geriausiomis Išsimokėjimo Sąlygomis:

Asmeniniams Reikalams, Automobilių ir Laivų Pirkimui, Namų Remontui (Home Equity), Namų Pirkimui (Mortgages)

Parduodame pinigines perlaidas (Money Orders), Traveler's Checks, Priimame telefono, elektros, šildymo, ir vandens sąskaitytas, Buckeye Cards, Notaro patarnavimai, U.S. Savings Bonds, ir t.t.

*** Klekviena taupomoji sąskaita federalinės valdžios ***
apdrausta iki \$100,000.

Mūsų Tikslas: Ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas.

Buvęs partizanas, Sibiro kalins ir daug iškentėjęs nuo komunistų persekiojimo Povilas ir Judita Pečiulaičiai, ką tik atvykę iš Lietuvos pastoviam įsikūrimui, atsilankė Dirvoje, lydimi ALT S-gos Clevelando skyriaus pirmininkės Jadvygos Budrienės.

A. Biliūno nuotr.

DIRVA

VYSKUPAS P. BALTAKIS LIETUVOJE

Vilniaus radijas pranešė, kad kovo 30 d. į Vilnių atskrido Pasaulio lietuvių išeivijos vyskupas Paulius Baltakis. Kovo 31 d. vyskupas atsilankė ryšiams su užsienio lietuviais Tėviškės draugijoje Pokalbyje su Tėviškės vadovais buvo paliesti klausimai, dominantys išeivijos lietuvių vyskupą. Į juos atsakė Tėviškės draugijos pirmininkas Vaclovas Sakalauskas, religinių reikalų įgaliotinis Lietuvai Kazimieras Valančius ir Gimtojo Krašto redaktorius Algimantas Čekuolis.

Vysk. Paulius Baltakis balandžio 2 d. dalyvavo Lietuvos kardinolo Vincento Sladkevičiaus įvesdinimo į Kauno arkivyskupiją iškilinėse.

LIETUVOS FUTBOLININKAI PUŠFINALYJE

Lietuvos futbolininkai, dalyvavę 'Dallas Cup' tarptautinėse varžybose Dallas mieste labai gražiai pasirodė ir pateko į pusfinalio ratą. Dramatiškoje kovoje, po dviejų pratęsimų ir baudinių serijos, jie tebebuvo lygiomis su du kartus iš eilės šią taurę laimėjusia Bolivijos rinktine.

Tiktai antroje baudinių serijoje boliviečiai pralenkė lietuvius vos vienu tašku (6-5) ir pateko į finalą.

Lietuvos komanda čia dalyvavo su lietuviška trispalve, kuri rungtynių metu kabėjo stadijone. Ji buvo įnešta palydint dviejų tautiniais rūbais pasipuošusių vietinių lietuvių. Nuskambėjo Lietuvos himnas.

Pirmą kartą tokiose tarptautinėse varžybose dalyvaujanti Lietuvos komanda pasirodė išskirtinai gerai, sulaukdamą publikos simpatijų ir žaidynių rengėjų kvietimą dalyvauti sekančiais metais XI-se varžybose Dallas mieste ir tarptautiniame turnyre Kalifornijoje. Komanda buvo gražiai pristatyta ir spaudoje. Jos sudėtyje buvo 18-19 metų amžiaus futbolininkai - Atmanavičius Saulius, Bražėnas Almantas, Ingaunis Žilvinas, Malžinskas Paulius, Marinkevičius Darius, Mika Arūnas, Miseikis Anupras, Poškus Marius, Preikšaitis Aidas, Ramelis Tomas, Šukia Arūnas, Tereškinas Andrius, Savickas Vidas, Stonkus Ramūnas, Žiukas Tomas. Jų treneriai - Jančiauskas Vytautas ir Paukštys Pijus, o menadžeris - Mickus Leonas.

Neabejotinai šiltą dėmę

Juno Beach lietuvių kolonijos mišrus choras 'Daina', kovo 18 dieną paminėjo 5 metų sukaktį Chorui vadovauja muz. I. Manomaitienė. J. Garlos nuotr.

sį parodė negausios mūsų kolonijos, Dallas apylinkėse gyvenantieji lietuviai.

Kovo 26 d. Lietuvos komanda išvyko į New Yorką. Čia pasitikti ir pagloboti savo tautiečių, jie sekančią dieną išskrido į namus.

E. Šulaitis

• VYTAUTAS ir JAD-VYGA DIDŽIULIAI, prieš penkerius metus Columbijoje mirusios Kazimieros Didžiulienės atminimui pagerbti, padidino jos vardu įnašą Lietuvių Fonde iki 8,000 dolerių.

• NELĖ ir ARVYDAS PALTINAI, šiuo metu koncertuoją Amerikoje, balandžio 9 d. Ormond Beach, FL, tuoj po lietuviškų pamaldų, Prince of Peace bažnyčios salėje duos pramoginių dainų koncertą. Rengia LB Daytona Beach apylinkės valdyba.

NEGIRDĖTAS NEREGĖTAS ĮVYKIS RYGOJE

Rygoje kaip tik buvo baigtas statyti devynių aukštų pastatas — butai tiems darbininkams, kurie čia dirbo. Jie ne vietiniai, o atvažiavę iš "didžiojo brolio" respublikos. Tie darbininkai dar klojo šalitgatvius ir tvarkė aplinką, o tuo metu pastatą užėmė studentai, kurie netoliese gyveno bandrabutyje. Pirmą jie prisispyrė klausinėjo savivaldybėje, kas tame pastate numatoma apgyvendinti, bet nieko nesužinojo. Tai jie patys priėjo išvados, kad tie butai bus atiduoti rusams, nes ligi šiol visada taip būdavo: latviai laukia nesulaukia dešimtmečiais, o rusai gauna tuojau. Kaip Britanijos dienraštyje "The Gardian" Jonathan Steele rašo, toks spėjimas buvo teisingas: prie to daugiaaukščio dirbė rusai sustreikavo, nes jie čia taip sunkiai dirbė, nes jiems buvę pažadėti butai. Kol kas, matyt, niekas nežino, ką reikia daryti.

Arvydas ir Nelė Paltinai, atvykę iš Vokietijos, koncertuoja lietuvių kolonijose. Sėkmingai pasirodė St. Petersburg, šį seštadienį bus Ormond Beach ir vėliau Chicagoje. J. Tamulaičio nuotr.

Los Angeles Lietuvių Kredito Kooperatyvo direktorių kabinetas. Iš kairės: Ramūnas Bužėnas - pirm., Ignas Medziukas, Bronius Dūda ir Jonas Petronis - vicepirmininkai, Vincas Juodvalkis - sekretorius ir finansų direktorius. V. Gilio nuotr.

A. A.

Advokatui

Ludvikui Šmulksčiui

mirus, nuoširdžiai užjaučiu Jo žmoną Dr. Laimą, sūnus su šeimomis ir visus artimuosius.

Galina Leonienė

Kartą buvo atėjusi policija, bet ji nesiėmė jokių prievartos priemonių. O studentai jau suspėjo išileisti ir tokių latvių, kurie iki šiol kur nors kampininkavo. Vieną dviejų kambarių butą užėmė du vaikučius auginanti pora, kuri ligi šiol ketvertą metų išlindėjo viename kambaryje ir naudo si bendra virtuve. Išikraus tē ten ir senyva moteris, kuri išsiskyrė su kitą žmoną vedusiu vyru, bet turėjo gyventi vyro namuose, nes niekas jai nedavė kitur pastogės.

Studentai, sako, drąsiai jaučiasi tuose namuose, nebejausdami, kad gyventų policinėje valstybėje. Ka-

Kadangi spauda jau per daug nebevaržoma, tai jie tiki, kad kiltų nemažas triukšmas, jei prieš juos būtų imtasi prievartos. Tiesa, vienas studentų prisipažino, kad prieš juos užvedama byla, bet jie iš savo pusės apsirūpino advokatu. (kp)

\$ MAKE MONEY \$ SEWING OPERATORS WANTED

Daytime dress and party dress. Full time work. 718-234-0286. (12-18)

WANTED MACHINISTS 1ST CLASS SKILLED AUTOMATIC SCREW

Machine Multi-Spindle set up and operators. Work from blue prints & close tolerance.

M-C INDUSTRIES INC.
PERFECTING DIVISION
P. O. Box 30577
Charlotte, N. C. 28230

(12-16)